

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	30344 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30344
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зінчук Тетяна Олексіївна, Шкабара Юлія Володимирівна, Григорук Павло Михайлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.04.2024 р. – 20.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/vidomosti-051phd.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/Programa-051phd.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження про ОП «Економіка» позитивне. ОП є актуальною, узгоджується з місією і стратегією ХНЕУ імені Семена Кузнеця, враховує сучасні вимоги ринку праці, інтереси стейкхолдерів і тенденції розвитку спеціальності. Обсяг освітньої складової ОП відповідає вимогам законодавства України, а її структура забезпечує можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Освітній процес побудований на принципах студентоцентризму. В університеті сформований високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, веб-сторінка університету містить достатню інформацію щодо його організації та підтримки, нормативних документів, ОП. Форми і методи навчання відповідають принципам академічної свободи і студентоцентрованого навчання, умовам воєнного стану, знаходять свій прояв у вільному виборі методів викладання, вибору теми наукових досліджень, наукових керівників. Критерії оцінювання результатів навчання є прозорими, зрозумілими, своєчасно доводяться до відома здобувачів. Академічна та професійна кваліфікація НПП, який забезпечує освітній процес за ОП, відповідає вимогам акредитації. В університеті сформовано наукове коло, що дозволяє забезпечити гідний рівень підготовки здобувача третього рівня вищої освіти. Існуюча практика затвердження теми досліджень здобувача дозволяє підібрати відповідного керівника, замінити його у разі необхідності та сформувати разову раду для захисту роботи. Зміст ОП відповідає науковим інтересам здобувачів, їх наукова діяльність дотична до напрямку досліджень керівників. Практика підтримки та реалізації процесів забезпечення якості вищої освіти поступово розвивається відповідно до європейських стандартів. Університет успішно реалізує політику дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Освітній процес за ОП відповідає вимогам критеріїв щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Реалізація цілей ОП відбувається через постійне поглиблення міжнародних зв'язків, академічну мобільність здобувачів та їх науково-публічну активність, участь в різноманітних заходах (круглих столах, міжнародних науково-практичних конференціях, науковій госпдоговірній тематиці, у підготовці монографій, зустрічей із стейкхолдерами), що значно підсилює імідж як спеціальності 051 "Економіка", так і ЗВО. 2. Залучення здобувачів до участі в програмі Erasmus+ Key Action 1, що сприяє їх інтеграції у міжнародне наукове співтовариство. 3. Можливість безкоштовного друку статей в журналі «Економіка розвитку», видавцем якого є ХНЕУ, і який у 2024 році включений до НБД Scopus. 4. Наявність в бібліотеці ХНЕУ інформаційних центрів ЄС та Світового банку, які надають доступ до відповідних баз даних. Це сприяє покращенню інформаційного забезпечення здобувачів при проведенні наукових досліджень. 5. Залучення здобувачів до спільних досліджень з науковими керівниками через виконання госпдоговірної тематики.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони 1. Співпраця зі стейкхолдерами носить в цілому ознайомчий характер щодо змісту програми, про що свідчить відсутність конкретних зауважень і побажань роботодавців у контексті її удосконалення. 2. Має місце неузгодженість між нормативно визначеною кількістю вибіркових ОК в «Порядку формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ» і їх фактичною кількістю в ОП «Економіка». 3. Невелика залученість здобувачів в академічній мобільності та неформальній освіті: із загальної кількості наявних аспірантів: з 36 здобувачів лише дві особи були залучені до навчання за програмою академічної мобільності. 4. В РПНД та технологічній карті ОК чітко не відображені критерії оцінювання, що може бути джерелом конфліктних ситуацій при оцінюванні здобувачів. 5. Недостатня систематизація роботи щодо залучення потенційних роботодавців, випускників й практиків з досвідом роботи на регіональному ринку та обізнаності щодо сучасних тенденцій на ринку праці відносно затребуваності у наукових кадрах. 6. Епізодична публікація здобувачами результатів досліджень у закордонних фахових виданнях. Рекомендовано: 1. При перегляді поточного та наступних проєктів ОП організувати співпрацю з усіма групами стейкхолдерів в контексті отримання конкретних пропозицій покращення ОП шляхом їх відображення у відгуках-рецензіях на ОП, результатах опитувань, подання пропозицій через інші засоби комунікації. 2. До початку нового навчального року узгодити фактичну кількість та обсяг вибіркових ОК, визначених в ОП з кількістю/обсягом, визначеним «Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ», або внести зміни у відповідний документ. 3. З початку нового навчального року активізувати залученість здобувачів до участі в програмах академічної мобільності та неформальній освіті із поступовим щорічним збільшенням кількості таких здобувачів. 4. З нового навчального року передбачити в РПНД, які розміщені у відкритому доступі на веб-сторінці ХНЕУ, та у технологічних картах ОК в ПНС чітко визначений опис критеріїв оцінювання за кожним видом навчальних занять (практичні/семінарські/лабораторні заняття, самостійна робота, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання). 5. З нового навчального року організувати систематичне залучення потенційних роботодавців та випускників ОП до проведення аудиторних занять, зокрема, з використанням можливостей дистанційних платформ навчання. 6. З нового навчального року науковим керівниками запланувати в ОП здобувачів публікацію результатів досліджень у закордонних фахових виданнях.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП “Економіка” відповідно до цілей, які чітко визначені, спрямована на формування професіоналів для науково-інноваційної, освітньої та практичної діяльності, що в основному відображає зміст стратегії ХНЕУ ім. Семена Кузнеця <http://surl.li/fztzr>. Така мета, як підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науковий простір докторів філософії відповідає, по-перше, місії ЗВО, яка полягає у досягненні високого рівня компетенції в суспільно-економічній сфері, усебічного рівня розвитку патріотизму і творчого мислення майбутніх фахівців та, по-друге, візії ЗВО як осередку науки, культури та навчання креативних високоінтелектуальних здобувачів, які працюють у команді інноваційних, компетентних викладачів-науковців, що забезпечують якісне навчання на основі передових інноваційних технологій із широкою інтеграцією в світовий освітньо-науковий простір. Глобальна ідея розвитку, що зазначена в стратегії: поліпшити світ для сучасного і майбутнього поколінь, знаходить своє відображення у структурі ОНП, формулюванні її таких складових, як об’єкт, цілі навчання, методи, методика та технологія. В стратегічних цілях розвитку ЗВО враховано можливості подальшої реалізації ОП, зокрема в контексті Стратегічної цілі № 5 “Удосконалення організації, форм і методів наукової та науково-технічної діяльності”, яка співвідноситься з ОК3 “Методологія та організація наукових досліджень”, ОК4 “Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях”; Стратегічної цілі № 6 “Інтеграція у європейський та світовий науково-освітній простір (інтернаціоналізація освіти)”, яка корелює з ОК7 “Соціальна економіка та політика”; Стратегічна ціль № 7 “Формування патріотичної, усебічно розвиненої, компетентної особистості, здатної до самореалізації та саморозвитку” з ОК8 “Креативна економіка”. Водночас, ЕГ вважає, що залучення потенціалу (пулу) кафедр економічного, підприємницького, управлінського, бізнесового, комп’ютерного, економіко-математичного спрямування на підготовку здобувачів не є унікальною рисою ОНП, або такою, що робить дану програму оригінальною, оскільки у період навчання здобувачі реально опрацьовують інформацію з різних наукових джерел на основі отриманих знань, у тому числі, вивчаючи ОК, що є загальноновизнаним підходом і вимогою до всіх рівнів ОНП, а також і в процесі підготовки доктора філософії. Незважаючи на відповідність ОНП тематиці наукових шкіл, тіснота зв’язку з особливостями розвитку регіональної економіки непоказова. В процесі зустрічі з представниками всіх цільових груп (НПП, стейкхолдерами, здобувачами, випускниками) відмічено достатньо високий науковий рівень ОНП, її постійне удосконалення, орієнтацію на перспективне розв’язання соціально-економічних, демографічних, екологічних проблем розвитку, зорієнтованих на відновлення економіки України, що відповідає заявленим стратегічним цілям ЗВО до 2027 р. та Цілям сталого розвитку в інноваційній екосистемі ХНЕУ <http://surl.li/syud>.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ зазначає, що цілі ОНП “Економіка” та програмні результати навчання формуються з урахуванням представників різних груп стейкхолдерів: як з урахуванням результатів обговорення (<http://surl.li/sdbnn>, <http://surl.li/sdbpw>), так і за результатами рецензування ОНП. Зокрема, проф. Дорошенко Г.О. внесла рекомендацію щодо підсилення рівня інтерактивності в процесі викладання, а здобувач Демченко К. відмітила компетентну орієнтацію ОК. Рівень задоволеності якості ОНП за оцінкою здобувачів PhD 3-го і 4-го років навчання зі спец. “Економіка” складає 75,0% <http://surl.li/sdbwk>. Виходячи із змісту 4-х рецензій, представлених на сайті, у якості позитивних рис відмічені такі, як: наповнення ОНП сучасними науковими курсами та залучення до викладання провідних фахівців-науковців і практиків (проф. Баранник Л.Б.); орієнтація ОНП на підготовку і розвиток компетентного фахівця в сфері економіки (проф. Репіна І.); наявність педагогічної практики, можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання за рахунок наявності цікавих і придатних для використання під час проведення наукових досліджень вибіркового освітніх компонентів, можливість реалізації неформальної освіти, спрямування ОНП на розвиток здатності до формування інноваційних рішень теоретичного та прикладного спрямування, можливість вивчення аспірантами використання математичних методів та моделей у наукових дослідженнях (д.е.н., Любохинець Л.) <http://surl.li/nvwju>. До аналізу та рецензування ОНП залучені представники академічної спільноти, в рецензії яких, як правило, відсутні зауваження або рекомендації щодо її удосконалення, не виділено слабких сторін, або окремих недоліків програми. Водночас, між гарантом ОНП і стейкхолдерами постійно відбуваються професійні комунікації як під час обговорення програми, так і при проведенні різного роду заходів: наукових конференцій, підготовці наукових публікацій, обміну досвідом щодо якості підготовки аспірантів, про що

наголошувалося під час відкритої зустрічі та відображено в протоколах засідань випускової кафедри університету. Таким чином, цілі та програмні результати навчання, теоретичне забезпечення предметної області відповідають вимогам здобувачів і сформовані з урахуванням побажань стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ХНЕУ постійно сприяє розвитку співробітництва зі стейкхолдерами, виходячи з сучасних і майбутніх тенденцій регіонального ринку праці та впроваджуючи ідеї наукової школи, що знайшло відображення в цілях ОНП “Економіка” і змісті її ОК. В ОНП відображено компоненти галузевого характеру, зокрема такі: “Економічні методи та моделі у наукових дослідженнях” (ОК4), “Соціальна економіка і політика” (ОК7), “Креативна економіка” (ОК8), ВК: “Трудова економіка”, “Економічна психологія”, “Методи і моделі кількісної економіки”, “Аналіз соціально-економічних даних”. Постійна співпраця зі стейкхолдерами ТОВ “ЛІФТ-МАРКЕТ” (Хоменко П.П.), Національною службою посередництва і примирення, Департаменту соціального захисту населення ХОДА, ТОВ “Украналітика”, результати якою відображені на сайті кафедри соціальної економіки (<http://se.hneu.edu.ua/>), сприяла розвитку професійних навичок здобувачів, які зазначені у ПРН01, ПРН02, ПРН04, ПРН06, ПРН08, ПРН11. Середовище стейкхолдерів-випускників, які представляють академічне співтовариство та працюють на керівних посадах в сфері бізнесу та сучасних технологій формує позитивний імідж спеціальності, сприяє поширенню соціального партнерства, включенні їх у процес визначення фахових компетентностей, що знайшло втілення у ПРН03, ПРН05, ПРН10. Здобувачі Семенов А. та Хоменко П. відмітили факт затребуваності на ринку праці фахівців-науковців за спец. Економіка, зауважили на необхідності активнішого залучення роботодавців до проведення тренінгів, читання гостьових лекцій, організації ділових зустрічей. В рамках тривалого співробітництва та з метою підготовки висококваліфікованих фахівців, розвитку освіти та зайнятості укладено Меморандум про партнерство та співробітництво з Харківським обласним центром зайнятості, що спрямовано на розвиток освіти та зайнятості в Україні (<http://se.hneu.edu.ua/>). Тривала і надійна комунікація зі стейкхолдерами дозволяє виявити актуальні тренди, виклики і ризики сучасного ринку праці, зокрема регіонального характеру, особливо у повоєнний період економічного відродження, а також врахувати їх при перегляді і реалізації ОНП у перспективі. Водночас, ЕГ відмічає пасивність залучення стейкхолдерів до процесу опитування та наданні пропозицій стосовно вектору покращення нової версії ОНП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти після введення в дію (2022 р.) було опрацьовано та внесено корективи в ОНП із подальшим врахуванням у компетентностях результатів навчання відповідно вимогам Національної рамки кваліфікацій (НРК) для восьмого кваліфікаційного рівня, затвердженої постановою КМУ від 23 листопада 2011 р., № 134. Дескриптори рівня 8 НРК враховані при встановленні кореляційного зв'язку з загальними та спеціальними компетентностями, які у подальшому співвіднесені з ПРН. Зокрема, РНО1, РНО2, РНО8, РНО9 відповідають дескриптору “знання (теоретичні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей або професійної діяльності)”; РНО3, РНО4, РНО5 – дескриптору “уміння (спеціалізовані уміння/навички і методи необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка та синтез нових та комплексних ідей”); РНО6 – дескриптору “комунікація (вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом; використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях)”; РНО7 – дескриптору “відповідальність і автономія (демонстрація значної авторитетності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності)”; РНО10, РНО11 – дескриптору “відповідальність і автономія (здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення)”. Вищезазначений факт кореляційного зв'язку між дескрипторами НРК та результатами навчання знайшов відображення у відомостях про самооцінювання та підтверджено гарантом ОНП, авторами відомостей про самооцінювання у процесі зустрічі.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Реалізація цілей ОНП відбувається через постійне поглиблення міжнародних зв'язків, академічну мобільність здобувачів та їх науково-публічну активність, участь в різноманітних заходах (круглих столах, міжнародних

науково-практичних конференціях, науковій госпдоговірній тематиці, у підготовці монографій, зустрічей із стейкхолдерами), що значно підсилює імідж як ОНП “Економіка”, так і ЗВО

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Мета ОНП спец. 051 “Економіка” полягає у підготовці висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науковий простір докторів філософії, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, викладацької та професійної діяльності у сфері економіки та бізнесу. Постановка цілей у такій редакції та зазначена унікальність програми відображають загальну тенденцію і загальноприйняті вимоги до підготовки наукових кадрів. Співпраця зі стейкхолдерами носить в цілому ознайомчий характер щодо змісту програми, про що свідчить відсутність конкретних зауважень і побажань роботодавців у контексті її удосконалення. Рекомендовано: 1. Уточнити формулювання мети та підсилити аспект унікальності у напрямку специфіки регіоналізації та потреб ринку праці й запитів здобувачів; 2. Активізувати співпрацю з усіма групами стейкхолдерів при перегляді поточного та наступних проєктів ОНП в контексті отримання конкретних пропозицій покращення ОНП

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП “Економіка” в цілому відповідає Критерію 1, зокрема якісним характеристикам за підкритеріями 1.1.-1.4; цілі ОНП відображають вектор спеціальності в умовах сучасних викликів внаслідок військової агресії з боку РФ, наростання ризиків щодо відновлення темпів зростання економіки в регіоні та запитів на наукові кадри відповідно до потреб ринку праці, сформульовані з врахуванням мотивуючих чинників працевлаштування докторів філософії в науково-дослідницькій та галузевій сфері; науково-інноваційне забезпечення ОНП простежується у логічній послідовності: від освітньої складової ОК1-ОК8 та ВК1-ВК4 до наукових здобутків здобувачів у період підготовки та захисту дисертаційної роботи, а також їх працевлаштування. Враховуючи професійну спрямованість, комплексність та цілісність підходу до процесу реалізації ОНП в ЗВО, є всі підстави вважати відповідність освітньої програми вимогам Критерію 1 зі слабкими сторонами, що не є суттєвими

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОНП «Економіка» розташована на офіційній веб-сторінці університету за посиланням <http://surl.li/nvwjy> та продубльована на вебсторінці кафедри соціальної економіки <http://surl.li/sujtx>. Обсяг ОНП становить 55 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства України та відповідного Стандарту вищої освіти. Аналіз версій ОНП з 2020 року показує, що її обсяг в кредитах ЄКТС не змінювався. Обсяг обов'язкових ОК становить від 4 до 6 кредитів ЄКТС. Сформовані компетентності відповідають Стандарту ВО. Аналіз представленої в ОНП в матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми показує, що на їх формування відводиться всі 35 кредитів ЄКТС обов'язкових ОК. На вибіркові компоненти ОНП відводиться 20 кредитів ЄКТС (36% від загального обсягу ОНП), що також відповідає вимогам нормативних документів. Формування теоретичних знань, умінь, навичок та інші компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, здійснюється в рамках ОК2 «Філософія науки», ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях», ОК7 «Соціальна економіка та політика», ОК8 «Креативна економіка» в обсязі 18 кредитів ЄКТС. Оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності забезпечується ОК 3 «Методологія і організація наукових досліджень» та ОК5 «Педагогічна практика» загальним обсягом 11 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП «Економіка» є структурованою та збалансованою в контексті навчального навантаження за семестрами та роками навчання, що відображено в навчальному плані. В першому семестрі передбачено вивчення трьох ОК, в другому – чотирьох ОК, і в третьому семестрі – трьох ОК. Педагогічна практика проходить 1-6 семестрів. Обов'язкові ОК є логічно взаємопов'язаними, що представлено структурно-логічною схемою ОНП. Обов'язкові ОК в сукупності забезпечують досягнення всіх задекларованих програмних результатів навчання, що відображено у матриці відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання, наведеній в ОНП. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін (РПНД) для обов'язкових ОК показав, що в них чітко зазначені ПРН і компетентності, які ними забезпечуються. РПНД містять опис змісту лекційних занять, практичних (лабораторних) робіт та самостійної роботи. Їх зміст сприяє досягненню задекларованих в них ПРН. Серед недоліків варто відзначити, що в РПНД передбачено виконання контрольних робіт, однак їх зміст не відображений. Також ОК «Методологія і організація наукових досліджень» передбачає виконання індивідуального навчально-дослідного завдання, однак ні терміни його видачі, ні орієнтовна тематика завдань в РПНД не визначені.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Метою ОНП «Економіка» є підготовка висококваліфікованих докторів філософії у галузі соціальних та поведінкових наук, здатних до самостійної науково-дослідницької, та практичної діяльності у сфері економіки та бізнесу, що відповідає цілям навчання, задекларованим у Стандарті ВО. В розділі «Орієнтація програми» визначено, що вона спрямована на набуття навичок проведення наукових та прикладних досліджень у сфері економіки. Освітня концепція ОНП спрямована на удосконалення системи підготовки докторів філософії за спеціальністю Економіка у рамках сприяння реалізації державних і регіональних стратегій розвитку, планів дій щодо підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку, покращенню соціально-економічних показників держави як на макро-, так і на мікрорівні. Фокус ОНП відображає отримання теоретичних знань; розуміння сучасних проблем економічного та соціального розвитку; набуття здатності розробляти новітні економічні концепції; оволодіння методологією проведення соціально-економічних досліджень, методами статистичного аналізу, економічно-математичного моделювання, сучасними ІТ-технологіями, інноваційними та педагогічними практиками. Зазначені складові ОНП відповідають змісту предметної області спеціальності 051 Економіка», визначеній у відповідному Стандарті ВО. Зокрема, теоретичний зміст предметної області спеціальності відображений в ОК2 «Філософія науки», ОК3 «Методологія і організація наукових досліджень», ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях», ОК7 «Соціальна економіка та політика», ОК8 «Креативна економіка». Методи, методики та технології забезпечуються в рамках ОК3 «Методологія і організація наукових досліджень», ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях», ОК8 «Креативна економіка», ОК5 «Педагогічна практика». Зміст обов'язкових ОК відповідає освітній концепції та фокусу ОНП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) здійснюється шляхом самостійного формування здобувачами вибіркової складової їх індивідуального навчального плану (ІНП), вільного вибору наукового керівника та теми дослідження, можливості публікації здобувачами результатів власних досліджень та їх презентації на наукових заходах. Включення вибірових ОК до ІНП задекларовано у «Положенні про організацію освітнього процесу у ХНЕУ», п.3.27 <https://zip.lu/3dGR3>, та у «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНЕУ», п. 7.2 <http://surl.li/seqvd>. Процедура вільного вибору ОК визначає «Порядок формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ», п.6 <https://zip.lu/3gvhY>. В ОНП «Економіка» зазначений вибір 4 вибірових ОК загальним обсягом 20 кредитів ЄКТС (36% обсягу ОНП). Їх вивчення передбачено з 1 по 3 семестри. Всі вибірові дисципліни мають обсяг 5 кредитів ЄКТС. Вибір ОК на 1 та 2 семестри відбувається впродовж першого місяця навчання у 1 семестрі, на 3 семестр – у 2 семестрі. При цьому викладання вибіркового ОК у першому семестрі передбачено з другого за порядком місяця. Здобувачі можуть обирати вибірові ОК з переліку дисциплін іншого спрямування, зокрема ІТ. Процедура вибору та можливості широкого вибору були підтверджені здобувачами ВО в ході відповідної зустрічі. В документі <https://zip.lu/3gvhY> закріплено право здобувача змінити формування ІОТ шляхом вмотивованої заяви на ім'я проректора з НМР щодо зміни дисципліни. Ознайомлення з переліком та змістом вибірових ОК здійснюється через силабуси, розміщені на веб-сторінці <http://surl.li/sdayz>. Консультування здобувачів щодо вибіркової частини ІНП здійснюється також науковими керівниками, що було підтверджено в ході зустрічі з ними. Формування ІОТ можливе шляхом досягнення здобувачами результатів навчання та компетентностей з подальшим їх визнанням, що визначає «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті в ХНЕУ» <http://surl.li/fsvnl> та «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНЕУ», п. 7.4 <http://surl.li/seqvd>. Самостійний вибір наукового керівника та теми дослідження були підтверджені в ході зустрічі зі здобувачами та науковими керівниками. Інформація про потенційних наукових керівників відображена на веб-сторінці <http://surl.li/sulym>, а напрями наукових досліджень – на веб-сторінці <http://surl.li/sddyo>. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради, що визначено у «Положенні про організацію освітнього процесу у ХНЕУ», п. 4.2.6.2 <https://zip.lu/3dGR3>. Формування індивідуальної траєкторії забезпечується і можливістю отримання консультації від інших НПП при проходженні педагогічної практики, що відображено у відповідній РПНД. Слабкою стороною є неузгодженість між нормативно визначеною кількістю вибірових ОК в «Порядку...» <https://zip.lu/3gvhY> (3 ОК, п. 5.4) і їх фактичною кількістю в ОНП «Економіка» (4 ОК)

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів з метою набуття компетентностей, потрібних для подальшої професійної діяльності, здійснюється на практичних заняттях обов'язкових ОК. Відповідні РПНД містять перелік компетентностей, які формуються в цих ОК. Практичний аспект підготовки також відображений в меті, орієнтації та фокусі і особливостях ОНП «Економіка». В ОНП також передбачений ОК5 «Педагогічна практика», яка має на меті набуття здобувачами компетентностей щодо здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності. В структурі цього ОК 50 годин становить навчальна робота, а решта – методична та організаційна робота. Інформація щодо проходження практики відображена в «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНЕУ», п. 7.5 <http://surl.li/seqvd>; розміщена на веб-сторінці аспірантури <http://surl.li/sumqg>, а також у відповідній РПНД, яка відображає перелік компетентностей, які формуються в ході практики, опис мети та завдань практики, організаційних питань її проходження; перелік та зразки звітної документації, права та обов'язки здобувача і керівника практики при її проходженні. Позитивним є те, що в ході практики здобувачі викладають дисципліни, пов'язані з тематикою власного дослідження, що сприяє формуванню компетентностей подальшої професійної діяльності. Інформація щодо проходження практики, зокрема, проведення навчальних занять відповідно до теми наукового дослідження, звітування на кафедрі за її результатами, була підтверджена в ході зустрічі зі здобувачами. Також здобувачі мають досвід викладання ОК іноземною мовою в рамках тренінгу міжнародної мобільності в Західному університеті м. Тімішоара, Румунія в обсязі 8 годин з отриманням сертифікату (інформація надана здобувачем в ході фокус-групи). Слабкою стороною є відсутність можливості перезарахування педагогічної практики для здобувачів, які працевлаштовані у ЗВО, як викладачі. Наявність такої можливості могла би бути використана як результат визнання компетентностей, набутих у неформальній освіті.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зміст ОНП «Економіка» передбачає формування соціальних навичок у здобувачів ВО, які забезпечуються обов'язковими ОК. З такими навичками пов'язані компетентності: ЗКО2 «здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел» – забезпечуються ОК3 «Методологія і організація наукових досліджень», ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях», ОК7 «Соціальна економіка та політика»; ЗК3 «здатність працювати в міжнародному контексті» – забезпечуються ОК1«Іноземна мова», ОК7 «Соціальна економіка та політика», та ОК6 «Українська мова як іноземна» (для здобувачів-іноземців); ЗК4 «здатність генерувати нові ідеї (креативність)» – забезпечуються ОК1«Іноземна мова», ОК6 «Українська мова як іноземна» (для здобувачів-іноземців), ОК8 «Креативна економіка»; СКО2 «здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами» – забезпечуються ОК1«Іноземна мова», ОК6 «Українська мова як іноземна» (для здобувачів-іноземців). Здатність презентувати результати власних досліджень, розвиток критичного мислення, здатність командної роботи формується в ході практичних занять ОК3 «Методологія і організація наукових досліджень», ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях». Формування лідерських якостей, розвиток емоційного інтелекту, вміння працювати в команді передбачені в ОК8 «Креативна економіка» темами 6-11, використанням технології «хмари слів», тестуванням з метою виявлення лідерських якостей; в ОК1«Іноземна мова» (інформація надана викладачами в ході зустрічі з академічним персоналом). Дотримання принципів академічної доброчесності відображено в силабусах ОК в розділі «політики навчальної дисципліни» Слабкою стороною є відсутність тем в РПНД, які явно були б спрямовані на формування культури академічної доброчесності. Також в РПНД відсутні терміни виконання практичних робіт та завдань самостійної роботи. Наявність такої інформації сприяла би формуванню навичок тайм-менеджменту. Результати опитування здобувачів ОНП «Економіка» у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми», наданого на запит ЕГ, показують, що 77,8% опитаних осіб погоджуються з тим, що викладачі розвивають soft skills у аспірантів, а 22,2% швидше згодні з цим твердженням.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на даний час відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП відповідає фактичному навантаженню здобувачів та забезпечує досягнення ПРН, задекларованих в ОНП. Обов'язкові ОК, передбачені в ОНП, мають обсяг від 4 до 6 кредитів ЄКТС. Аналіз навчального плану показав, що кількість аудиторних годин на тиждень становить 7 годин у першому семестрі (для 3 ОК), 10 годин у другому

семестрі (для 4 ОК), та 8 годин у 3 семестрі (для 3 ОК). Аналіз змісту РПНД відповідних ОК дозволяє констатувати, що серед аудиторних занять, переважають лекційні та практичні заняття, лабораторні роботи передбачені лише для ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях». Лекційні заняття спрямовані на формування теоретичної бази системи знань по кожній ОК, практичні (лабораторні) заняття орієнтовані на формування навичок застосування цих знань при вирішенні прикладних завдань відповідного наукового спрямування. Тематика лекційного матеріалу та зміст практичних занять дозволяють досягти зазначених в них ПРН та сформувати необхідні компетентності. Розподіл аудиторних годин за тижнями навчання наведений в робочому плані (технологічній карті) навчальної дисципліни, яка міститься в ІС «Персональна навчальна система» (ІС ПНС). Зразок такого документа наданий на запит ЕГ. Час, запланований на самостійну роботу здобувачів ВО в кожній ОК, є достатнім для виконання індивідуального науково-дослідного завдання та інших видів самостійної роботи здобувачів. Збалансованість навантаження була підтверджена здобувачами в ході відповідної зустрічі.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти на ОНП «Економіка» на даний час не запроваджена

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Викладання дисциплін в ході педагогічної практики, пов'язаних з темою дисертації, що сприяє інтеграції освітньої та наукової складових підготовки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Відсутність в РПНД опису змісту контрольних робіт і індивідуальних навчально-дослідницьких завдань. 2. Відсутність можливості перезарахування педагогічної практики для здобувачів, які працевлаштовані у ЗВО, як викладачі. 3. Має місце неузгодженість між нормативно визначеною кількістю вибіркового ОК в «Порядку формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ» і їх фактичною кількістю в ОНП «Економіка». Рекомендації. 1. До початку нового навчального року включити в РПНД відповідних ОК відомості щодо опису змісту контрольних робіт та індивідуальних навчально-практичних завдань і термінів їх проходження, що сприятиме більшій інформованості здобувачів щодо змісту ОК та відповідних контрольних заходів. 2. До початку нового навчального року передбачити можливість визнання результатів діяльності здобувачів в ролі викладачів ЗВО в якості визнання компетентностей при проходженні педагогічної практики, набутих у неформальній освіті. 3. До початку нового навчального року узгодити фактичну кількість та обсяг вибіркового ОК, визначених в ОНП з кількістю/обсягом, визначеним «Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ», або внести зміни у відповідний документ.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Проведення освітньої діяльності на ОНП відповідає підкритеріям критерія 2 в контексті загального обсягу окремих ОК і аудиторного навантаження за ними, їх відповідності вимогам ЄКТС, забезпечення формування м'яких навичок; наявності практичної підготовки здобувачів. Реалізація освітнього процесу за ОНП забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через вільний вибір ОК, вільний вибір керівника та теми дисертації. Частка вибіркового ОК відповідає нормативним вимогам. Окремі слабкі сторони, що мають місце для підкритеріїв 2.2, 2.5. та 2.6 мають технічний характер, не суперечать законодавству України щодо освітньої діяльності та принципам студентоцентрованого підходу, і можуть бути усунуті при перегляді ОНП та відповідної нормативної бази ХНЕУ. Вони не є суттєвими і не впливають на загальну якість підготовки здобувачів ВО.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

За даною ОПП правила прийому до аспірантури на навчання розміщені на сайті закладу освіти за посиланням (<https://pk.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/dodatok-7-pravya-pryjomu-do-aspirantury.pdf>). Наказ про правила прийому і детальні правила прийому на навчання, не містять дискримінаційних положень та розміщені на офіційному веб-сайті, зміст цих правил є чітким, дані викладені зрозуміло. На зустрічах зі здобувачами дана інформація була ними підтверджена.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно з правилами прийому на дану ОПП можуть бути зараховані особи, що мають ступінь магістра або спеціаліста, а також пройшли співбесіду. Вступники складають два іспити: іноземна мова та за спеціальністю, обидва у письмовій формі. Програми вступних іспитів розміщено за посиланнями (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/Programa-vstup-2023-PhD-in-mova.pdf>, <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/Programa-vstup-2023-PhD-051-Ekonomika.pdf>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Poriadok-pidhotovky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>) та Положенням «Про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-HNEU.pdf>). Дані вимоги є чіткими і викладені у зрозумілій формі. Прикладами реалізації академічної мобільності є: участь аспірантки даної ОПП у програмі академічної мобільності в рамках тренінгів «Інтернаціоналізація вищої освіти у 2022-2023 роках і надалі – Україна у фокусі» у Західному університеті Тімішоари (Румунія) 23–29 жовтня 2022 р., що підтверджено наказом (<blob:https://office.naqa.gov.ua/f980af2d-c53b-4fe9-97c7-c06b7abcef2c>), а також участь ще однієї аспірантки даної ОПП в програмі академічної мобільності у Варшавському університеті природничих наук (Польща) 11–18 вересня 2022 р. та навчання на курсі лекцій «Школа соціального підприємництва» з використанням дистанційних технологій 1.03–11.04 2023 року що підтверджено наказами та сертифікатом (<blob:https://office.naqa.gov.ua/2d087fa8-foa3-48fc-b3e2-c36e5687889a>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання у неформальній освіті викладені і визначені Положенням «Про визнання результатів неформальної та інформальної освіти» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Polozhennya-pro-neformalnu-inf-osvitu.pdf>). Прикладом застосування даного положення є участь здобувачів даної ОПП трьох аспірантів курсу-стажування «Створення та розвиток ІТ продуктів», що підтверджують відповідні сертифікати (<blob:https://office.naqa.gov.ua/479fe37b-2625-4c1d-8c38-05791fo2370c>, <blob:https://office.naqa.gov.ua/4b4c4ccb-0851-400c-b24f-c6e1fc5990b0>, <blob:https://office.naqa.gov.ua/1614a003-7bac-46c8-a046-81911dd7b4cb>). Також двоє здобувачів даної ОПП прослухали онлайн-курс «Digital Business - Understand the digital world», що підтверджено сертифікатами (<blob:https://office.naqa.gov.ua/e919b280-b9b5-433c-bede-c8a675dad793>, <blob:https://office.naqa.gov.ua/7e8633e4-5f70-4469-b59b-dcf80dce03a2>). Перезарахування балів було підтверджено на зустрічах зі здобувачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

не виявлені

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Результати активності здобувачів у академічній мобільності не відображені у кількісному вимірі у балах відповідно до прийнятої в ХНЕУ системи оцінювання навчальних досягнень, що не дозволяє провести чітку формалізацію процедури визнання таких результатів в рамках коретних ОК . 2. Невелика залученість здобувачів в академічній мобільності та неформальній освіті: із загальної кількості наявних аспірантів: з 36 здобувачів лише дві особи були залучені до навчання за програмою академічної мобільності. Рекомендації 1. До початку нового навчального року переглянути нормативне забезпечення, що регулює визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті, в контексті їх конкретизації оцінювання у бальному вимірі. 2 . З нового навчального року збільшити залученість здобувачів до участі в програмах академічної мобільності та неформальній освіті із поступовим щорічним зростанням кількості таких здобувачів. Посилити діяльність щодо надання інформаційного наповнення та доведення пропозицій до аспірантів щодо академічної мобільності і міжнародних стажувань з боку робочої групи забезпечення ОНП, НПП, задіяного в реалізації ОНП., адміністрації ХНЕУ, органів студентського самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступні, зрозумілі та чітко викладені Правила прийому на навчання до Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця у тому числі щодо ОНП, що акредитується. У даних правилах відсутні дискримінаційні положення, програмою вступних випробувань враховані особливості ОНП. Наявні положення, що регламентують чіткі та зрозумілі правила та механізми реалізації можливості визнання результатів навчання у неформальній освіті, Наведене дає можливість констатувати, що ОНП відповідає вимогам підкритеріїв критерія 3 з невеликими, які не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На даний час при реалізації освітнього процесу за ОНП «Економіка» використовуються такі форми навчання: очна денна, очна вечірня і заочна. Право на вибір здобувачами форми навчання визначене в «Положенні про організацію освітнього процесу у ХНЕУ», п.5.4 <https://zip.lu/3dGR3>. Станом на 1 жовтня 2023 р. на очній денній формі навчалось 32 здобувачі, на очній вечірній – 4 особи, на заочній формі – 3 особи. Методи навчання відображені в РПНД. Для проведення лекційних занять переважно використовуються проблемні лекції, лекції-діалоги, міні-лекції, презентації. Для проведення практичних (лабораторних, семінарських) занять використовуються рольові ігри, кейс-метод, робота в малих групах, метод мозкової атаки, семінар-дискусія, метод комп'ютерної симуляції. В РПНД відображена залежність між темами занять і використовуваними методами. В ході зустрічі з академічним персоналом з'ясовано, що викладачами застосовуються також інноваційні методи навчання, зокрема інтерактивна дошка, хмари слів (ОК8 «Креативна економіка»), інтерактивні методи навчання (ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях»), методи адаптивної педагогіки (ОК3 «Методологія і організація наукових досліджень»). Опитування здобувачів «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» у 2023/24 н.р. показало, що 88,9% респондентів повністю погоджуються з тим, що зміст навчальних дисциплін є актуальним та сучасним, а викладачі застосовують форми, методи, технології навчання, які сприяють формуванню професійних компетентностей, а 11,1% - швидше згодні з цим твердженням. Це свідчить про задоволеність здобувачів методами і технологіями навчання. В ХНЕУ також передбачені опитування здобувачів після вивчення окремих ОК. На запит ЕГ були надані результати такого опитування «Дисципліна очима здобувачів» для ОК7 «Соціальна економіка і політика». Здобувачі оцінили в 10 балів (з 10 можливих) застосування інтерактивних методів навчання за цим ОК та наявність інтерактивних завдань. Факт опитування був підтверджений НПП і здобувачами в ході відповідних фокус-груп. Реалізація принципів студентоцентрованого навчання відображена в «Стратегії розвитку ХНЕУ», Стратегічна ціль 4 <https://zip.lu/3gCrw>. Наведені методи навчання відповідають студентоцентрованому підходу, оскільки орієнтовані на активне залучення здобувачів до пізнавальної діяльності в ході занять. Право на академічну свободу НПП, зокрема, шляхом вибору методів та засобів навчання, які забезпечують високу якість освітнього процесу, відображена в Статуті ХНЕУ, п. 12 <http://surl.li/brnlx>. Реалізація цього права була підтверджена в ході зустрічі з академічним персоналом, зокрема, застосування електронних засобів навчання при викладанні ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях».

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей та ПРН відображена в РПНД, доступ до яких здійснюється через веб-сторінку навчально-методичного забезпечення ОНП спеціальності 051 «Економіка» <http://surl.li/ndbdz>. Кожна РПНД містить розділ «Форми та методи оцінювання», в якому зазначені форми поточного та підсумкового контролю, максимальну кількість балів на види контрольних заходів (за 100-бальною шкалою оцінювання). Робочий план (технологічна карта) навчальної дисципліни, яка розміщена в ІС ПНС, містить перелік контрольних заходів та відповідну кількість балів. Слабкою стороною є те, що ні в технологічній карті, ні в РПНД чітко не відображені критерії оцінювання, що може бути джерелом конфліктних ситуацій при оцінюванні здобувачів. Опитування здобувачів «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» у 2023/24 н.р. показало, що для 88,9% опитаних критерії оцінювання результатів навчання були зрозумілими, інформування щодо критеріїв оцінювання своєчасним, процедура оцінювання була об'єктивною. 11,1% респондентів відзначили, що вони швидше згодні з цими твердженнями. Також здобувачі підтвердили свою обізнаність з процедурами оскарження результатів оцінювання. Аналіз результатів опитування «Дисципліна очима здобувачів» для ОК7 «Соціальна економіка і політика» показав, що здобувачі оцінили максимальною кількістю балів (10 з 10) якість оцінювання за цим ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Реалізації ОНП забезпечує поєднання навчання і досліджень. Це підтверджується аналізом ІНП здобувачів, наданих на запит ЕГ. В документі відображена як освітня, так і наукова складова навчання здобувача. При цьому ІНП містить як узагальнені навчальний план і план наукової роботи за всім терміном навчання здобувача, так і деталізовані плани за кожним семестром зі вказівкою конкретних видів навчальної та наукової діяльності. ІНП містить також звіт виконання кожного плану за кожний семестр. Освітня складова передбачає вивчення ОК, визначених в ОНП. Наукова складова забезпечується публікаційною активністю здобувача, участю у наукових заходах, зокрема, конференціях, у тому числі за кордоном. Планові заходи відображаються в науковій складовій ІНП, результати відображені в звітах, що підтверджено аналізом наданих на запит ЕГ ІНП. Також здобувачі залучаються до виконання госпдоговірної тематики, яка відповідає тематиці їх наукових досліджень, що підтверджується аналізом їх ІНП: тема дослідження «Забезпечення інноваційного розвитку експортоорієнтованого підприємства у цифровій економіці», назва госпдоговірної теми «Формування омніканальної стратегії на зовнішньому ринку в умовах цифровізації»; тема дослідження : «Теоретико-методичне забезпечення оцінювання соціальної безпеки регіону», назва госпдоговірної теми «Розвиток системи кадрової та соціальної безпеки». Здобувачі в ході педагогічної практики виконували навчальне навантаження за ОК, який пов'язаний з темою дисертаційної роботи. Наприклад, здобувач з курсу проводила заняття з ОК «HR-менеджмент та digital-технології в управлінні персоналом», тема її дисертації: «Організаційно-економічне забезпечення управління персоналом в умовах цифрової економіки»; в ході практичних занять здобувачем були використані результати власних досліджень. Факти поєднання навчальної та наукової складової та їх взаємозв'язку були підтверджені в ході зустрічей зі здобувачами та з науковими керівниками.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст окремих ОК відображається в РПНД, які розміщені у відкритому доступі <http://surl.li/ndbdz>. Відповідно до «Положення про робочу програму навчальної дисципліни у ХНЕУ», п. 3.3 <http://surl.li/lewxxw>, РПНД розробляється терміном на 4 роки. Представлені РПНД затверджені у 2023 р. і є чинними. НПП оновлюють зміст ОК на основі власних досліджень та сучасних практик у відповідній галузі. В ході зустрічі з академічним персоналом встановлено, що такими фактами є: оновлення змісту ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях» - вступна лекція стосовно застосування методів Data Science та тема, пов'язана з опрацюванням панельних даних; ОК8 «Креативна економіка» - тема, пов'язана з формуванням креативних кластерів сформована за результатами публікації «Особливості формування креативних кластерів в Україні»; оновлення вибіркового ОК «Системи та системне мислення», в частині використання сучасної парадигми в трактуванні системного підходу та використання сучасних стандартів системи інженерії, які оновлюються щорічно групою «Object Management Group»; формування вибіркового ОК «Основи самоменеджменту та лідерства» - зміст сформований на основі досліджень автора та результатів опитувань керівників підприємств з питань тайм-менеджменту; вибіркового ОК «Аналіз соціально-економічних даних» - урахуванням результатів публікації автора «Використання факторного аналізу для неметричних даних».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Реалізація освітнього процесу за ОНП «Економіка» пов'язана з процесами інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Зокрема, на даний час на ОНП на денній очній формі навчається 4 здобувачі-іноземці (2 на 1 курсі і 2 на третьому курсі), і один здобувач на 1 курсі заочної форми навчання. В ході зустрічі з академічним персоналом встановлено, що при вивченні ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях» використовуються інформаційні

матеріали з репозитаріїв університетів світу, зокрема, Каліфорнійського університету. В довоєнний період в очному форматі був проведений дводенний тренінг керівником департаменту фінансової стабільності Національного банку Польщі щодо управління ризиками та економетричного моделювання. Результати міжнародних стажувань в університеті економіки і менеджменту у Братиславі використані в оновленні змісту ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях». Закордонний досвід використаний при проектуванні змісту ОК8 «Креативна економіка» щодо питань мотивації працівників, підходів щодо активізації творчості. Зміст ОК1 «Іноземна мова» оновлений за результатами участі викладача в проєкті Erasmus+. Викладачі університету м. Тампере залучались в рамках цього ОК до проведення міні-лекції з питань академічного письма. Здобувачі долучаються до участі в міжнародних наукових заходах з презентацією досліджень. Аналіз їх звітів у ІНП показав, що такими є: 43 Міжнародна науково-практична конференція «Technology and science» (м. Вроцлав, Польща, 2022 р.); I Міжнародна науково-практична конференція «Innovations and prospects in modern science» (м. Стокгольм, Швеція, 2023 р.); VII Міжнародна науково-практична конференція «European scientific congress» (м. Мадрид, Іспанія, 2023 р.); XII Міжнародна науково-практична конференція «Science and technology: problems, prospects and innovations» (м. Осака, Японія, 2023 р.); V Міжнародна науково-практична конференція «Topical aspects of modern scientific research» (м. Токіо, Японія, 2024 р.). Здобувачка 4 курсу у 2022 р. взяла участь у заході International Week 11, Focus on Ukraine програми Erasmus+ Key Action 1 в м. Тімішоара, Румунія, де проводила заняття іноземною мовою в обсязі 8 годин (інформація отримана в ході фокус-групи зі здобувачами, підтверджена сертифікатом в ІНП). Здобувачі також мають можливість безкоштовного друку статей в журналі «Економіка розвитку», видавцем якого є ХНЕУ, і який у 2024 році включений до НБД Scopus, інформація надана в ході фокус-груп з науковими керівниками та допоміжними структурними підрозділами. Результати опитування здобувачів у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показали, що 77,8% респондентів повністю підтвердили, що мали можливість залучення до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема завдяки виступів на міжнародних конференціях, публікаціям, участі у спільних дослідницьких проєктах, а 22,2% швидше згодні з цим твердженням

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Залучення здобувачів до участі в програмі Erasmus+ Key Action 1 2. Можливість безкоштовного друку статей в журналі «Економіка розвитку», видавцем якого є ХНЕУ, і який у 2024 році включений до НБД Scopus

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

В РПНД та технологічній карті ОК чітко не відображені критерії оцінювання, що може бути джерелом конфліктних ситуацій при оцінюванні здобувачів Рекомендації. З нового навчального року передбачити в РПНД, які розміщені у відкритому доступі на веб-сторінці ХНЕУ, та у технологічних картах ОК в ПНС чітко визначений опис критерії оцінювання за кожним видом навчальних занять (практичні/семінарські/лабораторні заняття, самостійна робота, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Аналіз реалізації освітнього процесу за ОНП «Економіка» дозволяє зробити висновок про його відповідність підкритеріям критерію 4. НПП застосовують широке коло методів навчання, у тому числі інноваційні. Має місце поєднання здобувачами навчання і досліджень через публікаційну діяльність, участь у міжнародних конференціях та програмі Erasmus +. Результати опитування здобувачів за даною ОНП показують їх задоволеність організацією освітнього процесу за складовими, що мають відношення до даного критерія. Наведені слабкі сторони пов'язані з відображенням складових оцінювання в РПНД та технологічній карті не є суттєвими, оскільки здобувачі поінформовані про критерії оцінювання в інший спосіб, а тому та не здійснюють істотного впливу на якість освітнього процесу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність:

1. **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для**

окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

□
Форма контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є зрозумілими і чіткими, оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Poryadok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf>), «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Poriadok-pidhotovky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf>) та «Положення про організацію оцінювання результатів навчання із застосуванням дистанційних технологій» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Polozhennya-pro-organizatsiyu-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-Dyst.-tehnologiyi.pdf>), а також положення «Про організацію освітнього процесу» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>). Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, а формою семестрового контролю вивчення дисциплін є залік або іспит. Форма підсумкового контролю здобувача є звітування на засіданні кафедри двічі на рік. Здобувачі на зустрічах з ЕГ підтвердили, що їх ознайомлюють з деталями оцінювання їхнього навчання на початку кожної дисципліни, як і зазначено у вказаних вище положеннях.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до стандарту вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/05/10/051-Ekonom.dokt.fil.424-16.09.2022.pdf>) атестація здобувачів здійснюється на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Спричинення конфліктних ситуацій у діяльності співробітників та студентів регулюється положенням «Про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Polozhennya-pro-polityku-ta-protsedury-vregulyuvannya-konfliktnyh-sytuatsij-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>). Питання перескладання іспитів врегульовано положенням «Про апеляцію результатів підсумкового контролю» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/Polozhennya-pro-apelyatsiyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-u-formi-ekzameni-ispytu.pdf>). У ході опитування здобувачів було з'ясовано, що за час існування ОНП конфліктних ситуацій не виникало. Також експертна група з'ясувала, що перескладання іспитів чи апеляції з приводу контрольних заходів на даній освітній програмі не було. Здобувачі підтвердили на зустрічах, що їм повідомляли про процедуру оскарження результатів оцінювання. Опитування з приводу якості освіти, об'єктивності оцінювання підтверджуються анкетуванням, що відображено за посиланням (<http://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/ONP-Ekonomika-23-24-Opytuvannya.pdf>, <blob:https://office.naq.gov.ua/7e2518eb-238f-4292-b7de-580113ab0283>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ХНЕУ ім. С.Кузнеця питання академічної доброчесності, запобігання академічному плагіату, моральні цінності та принципи у відносинах з усіма працівниками оформлено у: положенні «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-VZYaO-2018.pdf>), положенні «Про комісію з питань академічної доброчесності» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-komisiyu-z-pytan-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>), регламентом перевірки на унікальність академічних текстів (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Reglament-perevirky-na-unikalnist-akademichnyh-tekstiv.pdf>) та Кодексом академічної доброчесності (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). Викладачі та здобувачі добре обізнані у питаннях академічної доброчесності. Здобувачі також заповнюють декларацію про дотримання академічної доброчесності за даною формою (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Deklaratsiya-zdobuvacha.pdf>). У ХНЕУ ім. С.Кузнеця за даною ОНП є план заходів з розвитку академічної доброчесності (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/Plan-zahodiv-z-rozvytku-AD-u-HNEU-2023-2024.pdf>), слідування якому підтвердили здобувачі на зустрічах з експертною групою. В якості запобігання протидії академічній доброчесності здійснюється

перевірка робіт на наявність запозичень за допомогою програми StrikePlagiarism.com, приклади (blob:https://office.naq.gov.ua/42a4827d-e794-469e-aff6-656e7910b6d6, blob:https://office.naq.gov.ua/e55efadf-87e2-4af9-8e39-709a19505a64, blob:https://office.naq.gov.ua/77064b8c-116d-4249-8058-a607c178d8c9). На зустрічах з експертною групою здобувачами було підтверджено, що дисертаційні роботи повинні мати унікальність не менше 85 %. На зустрічі з адміністративним персоналом експертній групі було повідомлено про проведення заходів з академічної доброчесності у 1 семестрі, дана інформація була підтверджена аспірантами. Також формування заходів з академічної доброчесності проводяться на факультетських комісіях.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін не виявлено. Рекомендації ЕГ рекомендує проводити заходи щодо популяризації академічної доброчесності впродовж усього навчального року, а не лише на його початку, зокрема, шляхом залучення провідних науковців до проведення гостьових лекцій та майстер-класів з підготовки наукових публікації, ознайомлення здобувачів з реальними практиками рецензування наукових публікацій; залучення здобувачів до проходження відповідних курсів на відкритих освітніх платформах, зокрема, Prometheus.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Реалізація освітнього процесу за ОНП передбачає чіткі і зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, які дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для освітньої програми. У ЗВО існує політика і процедури дотримання академічної доброчесності, котрих дотримуються всі учасниками освітнього процесу у ході реалізації освітньої програми. Таким чином, ЕГ констатує, що ОНП відповідає вимогам підкритеріїв критерія 5. □

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомлення з НПП, які забезпечують освітній процес за ОНП, засвідчило їх високий професійний рівень та здатність до ефективної реалізації ОНП з подальшим досягненням ПРН. Можливість викладання ОП підтверджується як науковим ступенем НПП, так і відповідністю тематики наукових досліджень напрямам наукових досліджень здобувачів та сучасним вимогам до професійної активності. ОК викладають професори: Пушкар О.О. (ОК03 “Методологія та організація наукових досліджень”, наукові публікації присвячені побудові інформаційних моделей розвитку персоналу, розробці концепцій створення мультимедійних засобів освітнього простору дуальної освіти, управлінню процесами діджиталізації діджитал-маркетингу); Гурьянова Л.С. (ОК4 “Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях”, наукові публікації відображають сутність фінансових інструментів підвищення економічної ефективності галузі, аналіз політики операційної діяльності, методів визначення привабливості галузі); Назарова Г.В. (ОК07 “Соціальна економіка та політика”, у наукових публікаціях постановка проблем стосується формування системи кадрової безпеки в управлінні персоналом, компенсаційних механізмів стимулювання менеджерів в освіті, зайнятості населення у повоєнний період); доценти: Сотнікова Ю.В. (ОК8 “Креативна економіка”, напрям наукових публікацій – використання нових (діджитал) технологій в HR-менеджменті, психологічні аспекти соціальної безпеки, гендерна рівність в контексті євроінтеграційних процесів); д. філ. н, проф. Черемська О.С. (ОК6 “Іноземна мова, як іноземна”, зміст наукових публікацій стосується філологічних аспектів, дотримання чинних норм в економічних текстах, традиціям запозичування в сучасній українській мові); д. філ. н., проф. Кузь О.М. (ОК2 “Філософія науки”, наукова активність зосереджена на проблемах політичної глобалізації, технологіях трансбіополітики). Всі НПП, задіяні в освітньому процесі за ОНП, постійно підвищують професійну кваліфікацію та проходять програми міжнародного стажування, що підтверджено відповідними сертифікатами,

представленими за запитом ЕГ. Зокрема, сертифікат Сотнікової Ю. свідчить про підвищення кваліфікації у напрямку викладання курсу “Створення та розвиток ІТ-продуктів”; Гурьянова Л. пройшла програму підвищення кваліфікації за напрямом “Маркетинг ІТ-продуктів” в ХНАЕУ та програму міжнародного стажування з кризового менеджменту в Братиславі, а також дистанційний експрес-курс “Основи тестології та розробки тестових завдань”; Пушкар О. – учасник програми міжнародного стажування з розвитку мультимедійних технологій в процесі інтер-нетворкс, Кузь О. підтвердила підвищення кваліфікації в Національній академії педагогічних наук у ДЗО “Університет менеджменту освіти”. Результати зустрічі з представниками академічної спільноти ЗВО засвідчили високий рівень компетенції ОПП та інноваційності у методах викладання ОК ОНП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Положенням “Про порядок проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНЕУ імені Семена Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів)” регламентовано умови проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, та передбачено перелік посад, які підлягають заміщенню за конкурсом, а також умови розв’язання проблемних ситуацій у випадку подачі більш, ніж двох заяв на одне вакантне місце, або невідповідності кваліфікації претендента поставленим вимогам. Положення містить алгоритм проведення конкурсного добору, яким передбачено поетапне проходження конкурсу, а саме: подача документів до конкурсної комісії ЗВО, які засвідчують відповідність претендента на заміщення вакантної посади кваліфікаційним вимогам та володіння відповідними компетентностями згідно Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності за підпунктами п.38; реєстрація претендентів на посади та визначення періоду попереднього обговорення кандидатур на засіданнях кафедр, вчених рад, конференціях трудових колективів (попередньо кафедра може запросити кандидата на вакантну посаду провести публічно пробну лекцію); обрання на вакантні посади НПП викладача, старшого викладача та доцента, процедура якого відбувається на засіданнях вченої ради факультету (обраним вважається претендент, який набрав більшість голосів, але не менше від половини голосів, присутніх на засіданні вченої ради Університету). Процедура добору є відкритою та прозорою, що підтверджено розміщенням та оприлюдненням інформації на дошці оголошень Університету. Під час зустрічі з гарантом ОНП, з фахівцями допоміжних структурних підрозділів було уточнено умови конкурсного відбору, який проводиться з врахуванням професійного рівня викладачів та обов’язкової умови підвищення кваліфікації та відповідності профілю спеціальності. Відмічено, що за весь попередній період конфліктних ситуацій щодо конкурсного добору не виникало, що дозволяє викладачам успішно реалізовувати власні професійні здобутки для реалізації ОНП. Представники групи забезпечення НПП якісно реалізують ОНП, що зокрема, підтверджується тематикою наукових досліджень в освітній та науковій сферах, а саме: ОК7 відповідає тематика НДР “Соціально-економічні аспекти управління персоналом в умовах загроз людському розвитку” (проф. Назарова Г.В.); ОК2 – тематика “Геополітика та міжнародні відносини у постбіполярну добу: наративи, дискурси, конструкції, репрезентації” (проф. Кузь О.М.) <http://surl.li/syuvpr>; ОК03 – “Теоретичні та методичні засади впровадження мультимедійних систем STEM-освіти у закладах вищої освіти України (проф. Пушкар О.І.) <http://surl.li/syuvvc>, а також тематикою наукових публікацій Гурьянкової Л., Сотнікової Ю., Назарової Г., представлених у виданнях, що індексуються у НБД Web of Science та Scopus, які забезпечують ОК08, ОК07, ОК04 та засвідчують необхідний рівень професіоналізму для ефективної ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На зустрічі №5 з роботодавцями та випускниками ЕГ переконалася в активному залученню з боку гаранта ОНП та академічного персоналу представників стейкхолдерів, які виявляють зацікавленість у процесах розробки ОНП на всіх етапах освітньої траєкторії. Схвалення ОНП отримано у відгуках Дорошенко Г.О. (зав. кафедрою економіки і менеджменту ХНУ ім. В.Н.Каразіна), яка запропонувала додати програмі більшої інтерактивності та ширшій залученості здобувачів до здійснення науково-дослідницької тематики); Дем’яненко А.А. (заст. Голови правління ГО “Соціально-економічні ініціативи і проекти”), запропонувала підсилення складової лідерства при формуванні ОК, моделювання роботи в команді, формування глибоких знань та комунікативних навичок при плануванні і здійсненні науково-дослідницької роботи; Котляревська К.Ю. (керівник відділу персоналу ПРАТ “АБІНБЕВЕФЕС УКРАЇНА”) зупинилася на питаннях формуванні та підбору персоналу, які треба відображати в ОК4 Касьмін Д. С. (ТОВ “ЕПАМ ДІДЖИТАЛ”, к.е.н., доцент) запропонував збільшення кількості годин на вивчення англійської мови; Хоменко П.П. (ТОВ “ЛІФТ-МАРКЕТ”) зупинився на необхідності глибокої зорієнтованості здобувачів на ринок праці та підвищення рівня фаховості та креативності спеціалістів, залученню випускників та роботодавців до проведення тренінгів, гостьових лекцій, ділових зустрічей; директор ТОВ “Український науково-дослідний інститут оборонних технологій” Семенов А.О. запропонував своє бачення унікальності ОНП у напрямку викладання ОК08 “Креативна економіка”, що підтверджено протоколом засідання випускової кафедри від 30.11.22 р. Участь Голови Харківського відділення служби посередництва і примирення в обговоренні ОНП 24.11.23 р. слугувала гарним стимулом для покращення якості ОНП, зокрема у контексті ОК07, ОК08 (<http://surl.li/rtixa>) на тему: “Актуальні питання колективних трудових спорів і конфліктів в умовах воєнного часу”. В рамках постійного проведення заходу “Дні кар’єри в ХНЕУ ім. С. Кузнеця” здобувачі мали можливість відвідати відкритий курс он-лайн лекцій провідних компаній України з актуальних питань фахової підготовки (17.11.23 р.) (<http://se.hneu.edu.ua/2023/>). У якості стейкхолдерів виступають переважно представники академічної спільноти, які поєднують свою наукову діяльність з виробничою, а також представники громадянського суспільства, бізнесу, науково-дослідних установ. Водночас, ЕГ відмічає не досить активну роль групи стейкхолдерів щодо покращення, удосконалення, змін в ОНП на перспективу.

Як правило, роботодавці та випускники не брали участі в обговоренні проекту нової програми та мало залучалися до її розгляду, аналізу та пропозицій.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На зустрічі з НПП, здобувачами та представниками роботодавців ЕГ отримала підтвердження залучення до реалізації ОНП широкого кола як вітчизняних, так і зарубіжних професіоналів-практиків, експертів, представників роботодавців. Як ЗВО, так і випускова кафедра “Соціальної економіки” надає можливості здобувачам відвідувати лекції та тренінги, які проводяться на постійній основі. Адаптованою практикою є проведення он-лайн лекцій представниками Національної служби посередництва і примирення у Харківській області (Тема лекції: “Управління соціальною сферою”) та науковцями із закордонних університетів і освітніх центрів (<http://surl.li/aessc>), що доводиться в інформації кафедри. Разом з тим, ЕГ зауважує за доцільне, щоб така практика із залучення фахівців-науковців і практиків набувала більш системного характеру.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Питання професійного розвитку викладачів унормовано “Положенням про Систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ” <https://bit.ly/2UrXjx7>, розроблено у відповідності до Закону України “Про вищу освіту”, яка охоплює всі процедури щодо постійного удосконалення якості освітнього середовища, основні складові якого, зокрема, якість ОНП, відповідають затвердженим стандартам, запитам роботодавців та потребам регіонального ринку праці у науковців спец. “Економіка”. Відповідно до п.1 даного Положення, аналіз результатів освітньої діяльності ХНЕУ висвітлюється у звітах ректора та оприлюднюється на сайті ЗВО <http://surl.li/bgrad>, що свідчить про прозорість та відкритість діяльності за ОПП. У п.2 “Якість освітніх програм “Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм” чітко та покроково виписана процедура розроблення ОП для кожного освітнього ступеня та спеціальності. У п. 3 “Якість професорсько-викладацького складу. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників” передбачено алгоритм добору ОПП, прийняття на роботу, умови зміни та розірвання контракту, матеріальне стимулювання та соціально-побутове забезпечення. Всі викладачі, які задіяні в освітньому процесі за даною ОНП постійно підвищують свій рівень через підвищення кваліфікації та стажування. Напряму підвищення кваліфікації відображено на сайті ХНЕУ <http://surl.li/bhdps> та регулюється відповідним Положенням <http://surl.li/pywzk> програмами та щорічними графіками підвищення кваліфікації (<http://surl.li/scnbv>). Професійний розвиток викладачів відбувається у співпраці з ДЗВО “Університет менеджменту освіти” НАПН України у напрямку цифрової трансформації освіти та організації освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання <http://surl.li/eticb>. Викладачі, які були присутні на зустрічах з ЕГ підтвердили факт проходження стажування за міжнародними програмами (Гурьянова Л.С., Пушкар О.І., Кузь О.М., Петренко В.О.), за міжнародною програмою наукового стажування “Нобелівські Лауреати: вивчення досвіду та професійних досягнень для формування успішної особистості та трансформації оточуючого світу” підвищила рівень професійності Лугова В.М. та інші. За додатковим запитом було представлено копії сертифікатів про проходження стажування. Представлені результати опитування щодо задоволення умовами професійного стажування (2022-2023 рр.) засвідчили, що 89% викладачів позитивно їх оцінили <http://surl.li/escun>. Напрями наукових досліджень ОПП формуються відповідно до їх кваліфікаційних здобутків та професійної активності <http://surl.li/syuxu>. Підвищення кваліфікації працівників, які працюють за основним місцем роботи, в обсязі, встановленому законодавством і згідно з планом підвищення кваліфікації здійснюється на безоплатній основі за рахунок коштів, закладених у кошторис. Разом з тим, ЕГ встановлено, що власних програм підвищення кваліфікації для НПП Університету не було запроваджено.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО здійснює систематичну кадрову роботу, ефективно залучає і готує науковців відповідно профілю спеціальності, підтримує та забезпечує професійне зростання і мотивацію щодо участі молодих вчених в розробках на міжнародному і вітчизняному рівнях, сприяє активізації участі науковців у програмах стажування та реалізації наукових проектів. Розвиток викладацької майстерності стимулюється відповідно до “Положенні про преміювання науково-педагогічного, наукового, адміністративно-управлінського, навчальнодопоміжного та обслуговуючого персоналу ХНЕУ ім. Семена Кузнеця (додаток К до Колективного договору між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та ППО ХНЕУ ім. С. Кузнеця на 2024-2026 роки, с. 52 (протокол № 49 від 29.01.2024 р.), (<https://bit.ly/36mr59d>). В Університеті здійснюється моральне заохочення у вигляді подяк, грамот, відзнак, знаків; матеріальне у вигляді премій, надбавок, які нараховуються відповідно двом умовам: за рахунок економії фонду заробітної плати, що підтвердила в ході зустрічі головний бухгалтер, та позиції викладача у рейтингу ОПП згідно до “Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ імені Семена Кузнеця» (<http://surl.li/aestp>). Результати рейтингу викладачів висвітлюються на сайті Університету (<http://surl.li/bjvry>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Задіяний в реалізації ОНП науково-педагогічний персонал відзначається високим рівнем наукової кваліфікації та професійної активності, забезпечує ефективне досягнення мети програми, про що засвідчують результати опитування здобувачів, активні зустрічі експертів із представниками роботодавців і випускників, сучасна тематика наукових публікацій і дисертаційних досліджень здобувачів, частота участі у проведенні науково-освітніх заходів (круглих столів, днів кар'єри, міжнародних наукових конференцій), постійна комунікація між НПП, здобувачами та стейкхолдерами, прозорість та зрозумілість конкурсного добору, високий рівень внутрішньої єдності командної роботи в складних умовах війни, вмотивована патріотична життєва позиція викладачів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. До процесу перегляду та удосконалення ОНП з представленого кола стейкхолдерів залучені представники як академічної спільноти, так і практики зі сфери бізнесу, які в переважній більшості схвалюють зміст ОНП, не виявляючи певних недоліків, або напрямів з досягнення більшої результативності ОНП на наступні роки.. 2. Недостатня систематизація роботи щодо залучення потенційних роботодавців, випускників й практиків з досвідом роботи на регіональному ринку та обізнаності щодо сучасних тенденцій на ринку праці відносно затребуваності у наукових кадрах. Рекомендовано: 1. При перегляді поточного та наступних проєктів ОНП організувати співпрацю з усіма групами стейкхолдерів в контексті отримання конкретних пропозицій покращення ОНП шляхом їх відображення у відгуках-рецензіях на ОНП, результатах опитувань, подання пропозицій через інші засоби комунікації. 2. З нового навчального року організувати систематичне залучення потенційних роботодавців та випускників ОП до проведення аудиторних занять, зокрема, з використанням можливостей дистанційних платформ навчання.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП відповідає підкритеріям 6.1-6.6: професійна майстерність викладачів-науковців, які забезпечують реалізацію ОП дозволяє досягати задекларованих у ній цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується професійною активністю викладачів, наукових керівників і здобувачів, задіяних в ОНП, обґрунтовано і вмотивованою системою добору викладачів. ЗВО в межах чинного законодавства підтримує всебічний розвиток співробітників та викладачів, активно залучає до організації освітньо-наукового процесу широке коло стейкхолдерів в межах зазначеної спеціальності. Враховуючи наявність сильних сторін щодо перспектив реалізації і удосконалення ОНП, високий професійний рівень представників групи забезпечення програми, виявлені недоліки не є суттєвими і дозволяють стверджувати про наявність відповідності ОНП підкритеріям Критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз матеріалів, розміщених на веб-сторінці ХНЕУ у відкритому доступі, огляд матеріально-технічної бази та інформаційного забезпечення ПНС, результати зустрічі з допоміжними структурними підрозділами показали достатність ресурсів для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. РПНД та силабуси ОК розміщені у відкритому доступі на веб-сторінці університету <http://surl.li/ndbdz>. Освітній процес в ХНЕУ відбувається у дистанційному режимі з використанням ІС ПНС, що було підтверджено здобувачами та НПП в ході відповідних фокус-груп. Інформаційне забезпечення всіх ОК ОНП представлено в повному обсязі у ПНС, що було продемонстровано на прикладі ОК8 «Креативна економіка». Фінансове забезпечення освітнього процесу регулюється діючим законодавством у цій сфері та фінансовими можливостями ЗВО. Для підтримки освітнього середовища ЗВО щорічно закуповує підписку ПЗ для підтримки роботи серверів університету, підписку на MS Desktop, яка покриває потреби в ОС та офісних додатках в навчальних аудиторіях. Для перевірки робіт здобувачів на наявність плагіату використовується ліцензійне ПО Strike Plagiarism, перевірка здійснюється на безоплатній основі. ХНЕУ містить 4 корпуси, бібліотечний корпус, діючий гуртожиток (решта законсервовані на час

воєнного стану). Навчальні аудиторії мають необхідне обладнання: мультимедійні проєктори та екрани в лекційних аудиторіях, комп'ютерну техніку у відповідних класах. Для підтримки безперебійного інформаційного забезпечення освітнього процесу частина серверів ХНЕУ розміщені в бомбосховищі. Бомбосховище також містить аудиторії, які обладнані wifi та необхідним обладнанням. Вони можуть бути використані для проведення занять, для розміщення цільових груп для зустрічей в рамках акредитаційної експертизи. Бібліотека університету має спеціальний сектор для обслуговування аспірантів і викладачів. Фонд цього сектору складається з переважно наукової літератури. Автореферати дисертацій та дисертації розміщені у спеціальних протипожежних шафах. Процеси обслуговування користувачів автоматизовані. Бібліотека містить читальну залу, яка обладнана медіа системою для демонстрації, комп'ютерною технікою з доступом до мережі інтернет, системою клімат-контролю. На всій території бібліотеки є безкоштовний wifi у вільному доступі. Читальна зала містить інформаційний центр ЄС, який забезпечує користувачів інформаційними матеріалами, зокрема, щодо економічної діяльності ЄС, зокрема, через доступ до відповідних баз даних. Також читальна зала має інформаційний центр Світового Банку, який також забезпечує доступ до відповідних інформаційних ресурсів. Всі дані надаються на безоплатній основі. Бібліотека також надає доступ до НБД Scopus та WoS, а також віддалений доступ до власних електронних ресурсів. На веб-сторінці бібліотеки створена сторінка періодичних видань вільного доступу, які згруповані за освітніми програмам, що сприяє інформаційній підтримці наукових досліджень.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ході огляду матеріальної бази ЗВО, зустрічі з допоміжними структурними підрозділами встановлено, що доступ до інфраструктури університету та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми є вільним та безоплатним. У всіх приміщеннях університету має місце вільний доступ до мережі інтернет засобами wifi. Також університет надає доступ до всесвітньої мережі Eduroam; всі зареєстровані в ній користувачі можуть використати її сервіси на території ХНЕУ. Бібліотека ХНЕУ має інформаційні центри ЄС та Світового банку, які надають вільний безоплатний доступ до відповідних баз даних. Це сприяє покращенню інформаційного забезпечення здобувачів при проведенні наукових досліджень. Доступ до інформаційних ресурсів підтримки окремих ОК здійснюється через ІС ПНС. Результати опитування здобувачів ОНП «Економіка» у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показали, що 77,8% респондентів повністю задоволені забезпеченням інформаційними ресурсами, навчально-методичним забезпеченням навчальної та наукової діяльності. Вони визнають, що університет має потужні можливості для онлайн-навчання. 22,2% опитаних швидше згодні з цим твердженням.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В університеті діє пропускна система, схід до навчальних корпусів та гуртожитку здійснюється за перепустками. Корпуси університету та гуртожиток №5 обладнані засобами пожежогасіння. В навчальних аудиторіях є вогнегасники. На першому поверсі гуртожитку №5 знаходиться медичний пункт. Навчальні корпуси та гуртожиток мають укриття та одне бомбосховище, сертифіковане ДСНС, яке розміщене в головному корпусі. В сховищах організовані кімнати, в яких можуть бути проведені аудиторні заняття. На поверхах будівель розміщені плани евакуації та покажчики на укриття. Для організації безперебійного електроживлення ХНЕУ має генератори, у тому числі для гуртожитку №5. Частина серверів розміщена у бомбосховищі, що забезпечує безперебійну інформаційну підтримку освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На веб-сторінці університету в розділі аспірантури і докторантури міститься необхідна інформація для здобувачів ОС доктора філософії, зокрема, нормативно-правова база, правила вступу до аспірантури, оголошення щодо різноманітних заходів, матеріали щодо інформаційної та організаційної підтримки освітнього процесу – РПНД, силабуси, матеріали щодо дотримання академічної доброчесності та інші. Вкладка «Наука» веб-сторінки ХНЕУ містить перелік наукових конференцій університету, що сприяє інформуванню здобувачів щодо таких заходів та оприлюдненню результатів їх досліджень. Для здобувачів першого курсу в ході першого місяця навчання відділом аспірантури та докторантури проводяться тренінги з метою інтеграції здобувачів у освітньо-науковий простір ХНЕУ <http://surl.li/sxwdr>. Інформація про заходи підтверджена в ході зустрічі з адміністративним персоналом. В ході зустрічі з допоміжними структурними підрозділами встановлено, що в університеті працює соціально-психологічна служба, послуги психолога є безоплатними. Для надання допомоги з юридичних питань в ХНЕУ діє юридична клініка <http://surl.li/bwggj>. В університеті є скриньки довіри: фізична на першому поверсі лекційного корпусу, та електронна. Слабкою стороною є те, що при використанні електронної скриньки довіри здобувачі мають вказати адресу своєї електронної пошти, що порушує їх анонімність звернень. Також є телефон довіри. Інформація про соціально-психологічну службу представлена сторінкою в інстаграм. На цій сторінці розміщуються поради психолога, анонси заходів. Службою проводяться вебінари та тренінги, зокрема, тренінг «Психологічна аптечка»,

який містив поради щодо стресостійкості. Здобувачі мають можливість жити в діючому гуртожитку №5. Результати опитування здобувачів ОНП «Економіка» у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показали, що 77,8% опитаних підтвердили інформаційну, соціальну, організаційну підтримку у період дії воєнного стану на високому рівні, обізнаність з можливістю консультування у практичного психолога. 22,2% опитаних швидше згодні з такими твердженнями. Результати опитування здобувачів ОНП «Економіка» у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показали, 66,7 % опитаних відзначили, що вони повністю задоволені рівнем психологічної та соціальної підтримки аспірантів в університеті, 22,2 % висловили думку, що вони швидше згодні з цим твердженням, а 11,1% не змогли відповісти на це питання однозначно. 77,8% опитаних відповіли, що їх права та свободи, як особистості, не порушувались, а 22,2 % швидше згодні з цим твердженням. 66,7% респондентів відзначили, що у разі виникнення небезпечних ситуацій (вияву насильства, дискримінації, сексуальних домагань, корупції, вони мають можливість скористатися процедурами захисту, 22,2% висловили думку, що вони швидше згодні з цим твердженням, а 11,1% не змогли відповісти на це питання однозначно.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті створені умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Організаційні засади інклюзивного навчання визначені в «Положенні про організацію інклюзивного навчання у ХНЕУ» <https://zip.lu/ziuzA>. Нормативно-правове забезпечення організації інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти через Міжінституційний інклюзивний віртуальний кампус регулюється «Положенням про організацію цифрового інклюзивного навчання через Міжінституційний інклюзивний віртуальний кампус у ХНЕУ» <http://surl.li/qtqxm>. Головний корпус обладнаний пандусом. В корпусі є діючий ліфт, що дозволяє особам з особливими потребами потрапити на інші поверхи будівлі. Для здобувачів з особливими потребами виділені помешкання на першому поверсі гуртожитку №5. Для таких осіб на перших поверхах всіх приміщень університету обладнані санітарні кімнати. В ході зустрічі з представниками студентського самоврядування та товариства молодих вчених встановлено, що при проведенні заході у ХНЕУ розроблений алгоритм дій для супроводу осіб з особливими потребами. Актив профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів також долучається до супроводу таких осіб.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В університеті розроблений «Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів ХНЕУ» <http://surl.li/bgmxx>, який містить цінності та заповіді, адекватні місії ЗВО. Він має силу закону в межах університету, дотримання якого є неодмінною умовою договору між адміністрацією і працівниками та студентами у ХНЕУ. Процедури вирішення конфліктних ситуацій визначені нормативними документами ХНЕУ: «Положенням про запобігання та протидію булінгу (цькування) у ХНЕУ» <http://surl.li/bgsdb>, «Положенням про політику запобігання, попередження та боротьбу з сексуальними домаганнями та дискримінацією в ХНЕУ» <https://zip.lu/3dHnY>, «Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНЕУ» <https://zip.lu/3gCiq>. Питання запобігання та виявлення корупції регулюються нормативними документами, розміщеними на веб-сторінці ХНЕУ <https://zip.lu/ziuBd>, зокрема, блоком документів під назвою «Антикорупційна Програма ХНЕУ на 2023-2025 роки». Всі документи розміщені у відкритому доступі. В ході зустрічі з допоміжними структурними підрозділами встановлено, що в квітні соціально-психологічною службою був проведений вебінар, як захистити себе від кібербулінгу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Наявність в бібліотеці ХНЕУ інформаційних центрів ЄС та Світового банку, які надають доступ до відповідних баз даних. Це сприяє покращенню інформаційного забезпечення здобувачів при проведенні наукових досліджень

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони При використанні електронної скриньки довіри здобувачі мають вказати адресу своєї електронної пошти, що порушує їх анонімність звернень. Рекомендації До початку нового навчального року реалізувати механізм анонімних звернень при використанні електронної скриньки довіри, яка в умовах дистанційного навчання є більш ефективною, ніж фізична.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма має узгодженість за всіма підкритеріями критерія 7: має місце вільний безоплатний доступ усіх учасників освітнього процесу інформаційних ресурсів університету матеріалів; наявна організаційна, консультаційна соціально-психологічна, юридична підтримка здобувачів; ХНЕУ має чіткі і зрозумілі політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій; в університеті створені умови для навчання осіб з особливими потребами; освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Недолік, пов'язаний використанням електронної скриньки довіри, не є критичним, оскільки університет має фізичну скриньку довіри та телефон довіри, які забезпечують анонімність звернень. Отже освітня програма відповідає Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ засвідчує про те, що в процесі зустрічі з гарантом ОНП “Економіка”, керівництвом та менеджментом ЗВО, здобувачами та стейкхолдерами отримано підтвердження стосовно здійснення постійної процедури оновлення, моніторингу та перегляду ОП підготовки доктора філософії в ХНЕУ ім. Семена Кузнеця, яка відбувається згідно до таких регламентованих документів: 1) “Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ” <https://zip.lu/3dGR3>; 2) “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця” <http://surl.li/bepsx>; 3) “Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція)” <http://surl.li/aesek>, наказів та службових розпоряджень з боку керівництва Університету. Відповідно до п. 4. “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ” має місце постійний моніторинг реалізації ОП з метою виявлення й оцінювання проміжних результатів, факторів, які на них вплинули, а також прийняття та реалізація рішень щодо їх регулювання і корекції для постійного поліпшення. Механізм перегляду ОП містить всі необхідні складові аналізу гарантування її якості, задоволення освітніх потреб здобувачів та роботодавців (п. 4.2), підстави для її оновлення (4.3). У Положенні чітко визначено права, обов'язки та відповідальність Гаранта ОНП (п.5). В процесі уточнення питань щодо процедури оновлення ОНП, керівник відділу забезпечення якості освіти відмітила, що даним відділом проводяться громадські обговорення (опитування здобувачів та представників академічного середовища, роботодавців), в результаті яких враховуються пропозиції цільових груп, про що відмічається у відповідних протоколах (протокол №11 від 21.04.2021 р.; протокол №8 від 22.02.2022 р.). На сайті університету, з метою загального обговорення розміщено ОНП підготовки докторів філософії <http://surl.li/nvwju>. За запитом ЕГ отримано протоколи засідань кафедри соціальної економіки щодо питань про перегляд ОНП та докази врахування пропозицій, зокрема, представлено витяги з протоколів, а саме протоколу №6 від 13.01.2023 р. (розглянуто пропозиції Руденко В. та Клозуба О., які враховані в ОК7 та ОК8); протоколу №8 від 21.02.2022 р. (розглянуто пропозиції Хоменко П. та Запихляка І., які враховано та прийнято до уваги відповідно до ОК8); протоколу № 11 від 21.04.2024 р. (розглянуто пропозицію Дорошенко Г., яка стосується посилення рівня інтерактивності при викладанні ОК, що є перспективним завданням з удосконалення ОНП); протоколу № 4 від 30.11.2022 р. (розглянуто пропозиції Гаранта програми, Назарової Г. та членів робочої групи ОНП спец. 051 “Економіка”). Отже, комунікація з цільовими групами і опрацювання необхідних документів є підстави для висновку щодо дотримання ЗВО процедури розроблення, затвердження, перегляду і оновлення ОНП на необхідному рівні і в межах діючих нормативних вимог.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У процесі он-лайн зустрічі №6 з представниками студентського самоврядування та товариства молодих вчених ЕГ засвідчила тісноту зв'язку між робочою групою з розробки ОНП, Гарантом програми й здобувачами та зацікавлених у її покращенні. Зокрема куратор аспірантів Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Бордаєв В. продемонстрував результати діяльності щодо популяризації науки серед молодих вчених

(<https://www.hneu.edu.ua/?s=%D1%80%Do%Bo%Do%B4%Do%Bo+%Do%BC%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B4%Do%B8%D1%85+%Do%B2%D1%87%Do%B5%Do%BD%Do%B8%D1%85>). Нормативна база ЗВО, а саме: “Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця”

(<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Poriadok-pidhotovky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktorafilosofii.pdf>) та п. 2.3. “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця” (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-VZYaO2018.pdf>) забезпечує право здобувачів бути активними учасниками обговорення в громадських об'єднаннях та діяльності органів громадського самоврядування, Вченій раді, Раді молодих вчених, НТ САД. У плані роботи ради молодих вчених (протокол №1 від 29.09.2022 р.) серед напрямів діяльності виокремлені такі, як інформування та консультування молодих вчених щодо конкурсів та процедур подання документів на здобуття премій та стипендій та участі в отриманні грантів, налагодження професійних контактів між науковцями різних ЗВО з метою можливостей наукової співпраці, подання спільних науково-дослідних робіт, участь в організації та проведення міжнародних наукових конференцій, організації та проведення круглих столів тощо (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Plan-roboty-RMV-2022-2023.pdf>). В ЗВО функціонує відкрита лінія “Зробимо освіту краще разом!” як комунікаційна можливість до залучення здобувачів, викладачів і роботодавців у процес покращення системи забезпечення якості освіти в ХНЕУ імені Семена Кузнеця, через яку встановлено зворотній зв'язок зі стейкхолдерами (<https://www.hneu.edu.ua/vidkryta-liniya-zrobymo-osvitu-krashhe-razom/>). Проте, в процесі зустрічі з представниками самоврядування виявлено, що вони не беруть активної участі в обговоренні проекту ОНП та не надавали пропозиції щодо її вдосконалення та покращення.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

З відомостей про самооцінювання та в результаті зустрічей з фокус-групою роботодавців було встановлено, що за участю потенційних роботодавців (Харківський обласний центр зайнятості, Харківський обласний центр соціальних служб, Відділення Національної служби та посередництва і примирення в Харківській області, ТОВ “ЛІФТ-МАРКЕТ”) на основі систематичної комунікації проводиться аналіз та перегляд ОНП, що знайшло своє відображення на сайті Громадське обговорення (<http://surl.li/scphb>). Пропозиціями, які носять прикладний характер і які були враховані при формуванні СКО8, є застосування креативних технологій в рамках наукових досліджень здобувачів, надані директором ТОВ “ЛІФТ-МАРКЕТ” та одночасно здобувачем Хоменко П., що відображено у протоколі засідання кафедри соціальної економіки (протокол №8 від 21.02.2022 р.). ЕГ відмічає, що серед активних респондентів відзначаються ті, які постійно беруть участь в обговореннях ОНП, тобто здобувачі і, меншою мірою, роботодавці, за виключенням тих, хто є за сумісництвом здобувачем ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО відділом працевлаштування та взаємодії з бізнес-структурами (<http://surl.li/scpjr>), здійснюється збір та опрацювання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП. Постійно діюча Лабораторія кар'єри ХНЕУ ім. Семена Кузнеця веде каталог партнерів-роботодавців та організовує зустрічі із стейкхолдерами, здійснює опитування роботодавців: “Оцінка якості підготовки здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця”, запроваджує Дні кар'єри, круглі столи, екскурсії, тренінги, зимові та літні школи, проводить співбесіди з роботодавцями. Розповсюдженою є практика формування бази даних і моніторинг щодо працевлаштування випускників через використання можливостей соціальних Інтернет-мереж, наприклад Facebook, LinkedIn. На факультеті економіки і права проводяться дні відкритих дверей, активними учасниками яких з метою профорієнтаційної роботи, виступають здобувачі ОНП 051 “Економіка” (<http://surl.li/scpix>). Для прикладу, на кафедрі соціальної економіки в рамках заходу Дні кар'єри для здобувачів було організовано он-лайн лекцію від провідних компаній України 17.11.2023 р. Про початок кар'єрного зростання серед випускників ОНП “Економіка” свідчить також факт своєчасного виконання програми та захисту кандидатської дисертації 13-ма здобувачами даної програми, що відображено у відомостях про самооцінювання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Особливості сучасної стану економіки та ринку праці, зумовлені російсько-українською війною актуалізують процес перегляду ОНП з виявленням слабких місць та їх врахування при подальшому удосконаленні та підготовці проекту програми на наступні роки. ЕГ констатує, що під час реалізації даної ОНП за спец. “Економіка” суттєвих недоліків виявлено не було. Опитування здобувачів довели переконливі результати щодо задоволення всіма напрямками реалізації програми. Проведене опитування в листопаді 2023 р. засвідчило, що участь респондентів сягала 75%, такі показники, як доступ до інформації щодо ОНП, якість викладання, якість оцінювана склади, академічна підтримка, індивідуальна траєкторія навчання, самостійна робота, результативність навчання склали 100% задоволення. Відділом забезпечення якості освіти детально аналізуються результати опитування та відкриті відгуки респондентів. На даний момент отримано один позитивний і схвальний відгук стосовно гарного викладацького складу, цікавих навчальних дисциплін та можливість обрання дисциплін вільного вибору (<http://surl.li/rtiea>; протокол №19/1 від 02.01.2024р.). Водночас, ЕГ констатує, що зважаючи на об'єктивний процес постійних змін, які знаходять своє відображення в ОНП, пропозиції щодо адаптації до кращих зарубіжних практик та вітчизняного досвіду не розглядалися.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У 2019 р. ОНП проходила первинну акредитацію Міжнародною акредитаційною комісією – Вищою радою з оцінки наукових досліджень та вищої школи (HCERES, Франція). Зауваження надані експертами викладені у звіті (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/KhNUE_decision-1.pdf) та взяті до уваги під час перегляду ОНП, зокрема в частині пропозиції щодо налагодження міжнародного співробітництва. Реакцією на пропозицію стали такі заходи з боку ЗВО: - підписання договору про співпрацю між ХНЕУ та Інститутом д-ра філ. Я.-У. Сандала (Fil. Dr. Jan-U. Sandal Institute, Норвегія (<https://www.janusandal.no/en/school>) (07.03.2017 року); - проходження міжнародного стажування викладачами Гурьянкової Л., Пушкар О., Луговою В., Іванісовим О. (надані за додатковим запитом ЕГ сертифікати про проходження); - активізовано програму академічної мобільності, зокрема для здобувачів Демченко К., Руденко В. (підтверджено при проведенні зустрічі); - посилена наукова активність аспірантів через участь у міжнародних конференціях, (25.05 2023 р. конференція на тему: “Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця”) та видання наукових публікацій за результатами міжнародних конференцій (Туреччина, Анкара, автори: здобувачі О. Раєвнева; О. Бровко; Су Жуї, тема виступу та публікації :“Комп’ютерно-математичне моделювання впливу макросередовища на економічну поведінку підприємства”) (<https://ieeexplore.ieee.org/document/10304994>). ЕГ зауважує на недостатній кількості здобувачів, охоплених системою академічної мобільності, із 36 аспірантів лише двоє залучені до програм академічної мобільності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ переконалася в тому, що в академічному середовищі ХНЕУ ім. Семена Кузнеця належним чином сформована культура якості, оскільки всі учасники освітньо-наукового процесу (здобувачі, органи студентського самоврядування, товариство молодих вчених, керівники структурних підрозділів) демонструють свою активну життєву позицію та бажання брати участь в процесі удосконалення і підтримки якісної освіти в рамках ОНП 051 “Економіка” та розповсюджувати набутий ними досвід. Як гарантом програми, так і кожним структурним підрозділом ЗВО повною мірою виконуються покладені на них обов’язки щодо здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, які унормовані у відповідних документах. В університеті діють такі положення, як “Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (іспиту)”, “Положення про порядок призначення і виплати стипендій студентам, аспірантам і докторантам”, “Положення про порядок укладання договорів про навчання та надання платної освітньої послуги для підготовки фахівців під час воєнного стану”, “Положення про запобігання та протидії булінгу (цзування)”“Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій”, “Положення про організацію інклюзивного навчання”, “Положення з питань академічної доброчесності”, “Положення про рейтингове оцінювання діяльності НПП, кафедр та факультетів” та інші (<https://www.hneu.edu.ua/dokumenty-universytetu/>), відповідно до яких чітко визначено основні аспекти організації освітнього процесу здобувачів, зокрема, і під час воєнного стану, неформальної освіти, захисту прав здобувачів, принципи академічної доброчесності, навчальної та видавничої діяльності, що в цілому формує культуру якості академічної спільноти. При цьому основні обов’язки із забезпечення якості ОП покладено на гаранта та робочу групу освітньо-наукової програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. В ХНЕУ імені Семена Кузнеця активно впроваджується та ефективно реалізовується внутрішня система забезпечення якості, яка носить прозорий характер, логічно структурована та обґрунтована з врахуванням інноваційних тенденцій розвитку національної та світової економіки. Позитивної практики набув налагоджений зворотній зв’язок між керівництвом ЗВО, гарантом програми, структурними підрозділами із здобувачами, стейкхолдерами та випускниками попередніх років (анкети для опитування знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті Університету), що слугує підставою для постійного удосконалення ОНП з врахуванням організаційних, інституційних, інноваційних, соціально-економічних змін, які визначають перспективи економічного розвитку країни.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Пасивна участь представників студентського самоврядування в обговоренні та наданні пропозицій щодо наповнення змісту ОНП новими ОК та її удосконаленні. 2. Зміст рецензій роботодавців й відгуків здобувачів, результати зустрічей свідчать про їх неконкретизований та некритичний внесок у процес розробки, перегляду та удосконалення ОНП, особливо в частині конкретних ОК. Рекомендовано: 1. З нового навчального року активізувати

залучення органів студентського самоврядування до більш жвавої дискусії з обговорення питання удосконалення ОНП в контексті надання пропозицій щодо її покращення. 2. В процесі обговорення поточного та всіх наступних проєктів ОНП конкретизувати пропозиції стейкгольдерів стосовно змін в ОНП у розрізі ОК та обговорювати їх на засіданнях випускової кафедри.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП "Економіка" відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 8.1-8.7, про що свідчить регулярність перегляду ОНП із залученням широкого кола учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкгольдерів; прозора внутрішня система забезпечення якості освіти; затверджена процедура розробки і моніторингу ОНП та система оцінювання якості програми. Оцінка результативності ОНП проводиться як за підсумками опитування, яке за змістом питань є досить розгорнутим, так і з врахуванням висновків попередньої міжнародної акредитації. В ЗВО сформована та умотивована культура якості освіти, яка базується на принципах взаємоповаги, культури та етиці поведінки в освітньому середовищі та інших цінностях, які розповсюджуються на всіх учасників освітнього процесу. Зосереджуючи увагу на не зовсім активні ролі щодо надання конкретних пропозицій з удосконалення змісту ОНП з боку роботодавців та представників органів самоврядування, а також недостатню академічну мобільність серед здобувачів у формі слабких сторін, ЕГ вважає, що програма відповідає вимогам Критерію 8 при наявності певних недоліків, які не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативна база університету доступна за посиланням (<https://www.hneu.edu.ua/dokumenty-universytetu/>). Усі учасники освітнього процесу мають права та обов'язки, що продемонстровано в таких документах: Статут ХНЕУ ім. С.Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Statut-HNEU.pdf>); Правилами внутрішнього розпорядку для працівників (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Pravyla-VTR.pdf>); положенням про організацію внутрішнього процесу (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>). Дані положення розміщені у вільному доступі, також під час зустрічей експертна група підтвердила їх реалізацію.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проєкт освітньої програми розміщено за посиланням (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/OPP-051-PhD-Ekonomika-PROYEKT-24-25-n.r.pdf>). Також наявна інформація про внесення пропозицій та зміни в освітньо-професійні програми. Зауваження та пропозиції з приводу освітньо-наукової програми можна залишити зворотним зв'язком (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfMViC56SlwFKdjonId9o-AIBFKN6x5uzYsoAnIrnbnH1HEag/viewform>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Дана освітньо-наукова програма розміщена на офіційному сайті ХНЕУ у відкритому доступі (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/051_ONP_2023.pdf) і затверджена 14.02.2023 р. Разом з тим, офіційна веб-сторінка факультету економіки і права <https://www.hneu.edu.ua/fakulteti/fakultet-ekonomiku-i-prava/> містить інформацію лише про бакалаврські і магістерські програми. Перехід з цієї сторінки на сторінку кафедри соціальної економіки <https://www.hneu.edu.ua/kafedra-sotsialnoyi-ekonomiku/> також не містить інформації про ОНП "Економіка". Це обмежує інформування потенційних абітурієнтів щодо наявності ОНП "Економіка" в ХНЕУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Веб-сторінка факультету економіки і права та веб-сторінка кафедри соціальної економіки не містять інформації про ОНП "Економіка". Рекомендація. До початку вступної компанії на 2024-25 н.р. розмістити на вебсторінці факультету економіки і права та веб-сторінці кафедри соціальної економіки інформацію про наявність в ХНЕУ ОНП "Економіка".

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Доступність та зрозумілість підходів до регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, наведених у відповідних Положеннях та інших документах ХНЕУ ім. С. Кузнеця, а також наявність актуальної та достовірної інформації щодо освітньо-професійної програми на офіційному сайті, що забезпечує участь в її обговоренні та удосконаленні стейкхолдерами, дозволяє ЕГ зробити висновок щодо відповідності ОПП підкритеріям критерія 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Наукові інтереси здобувачів враховуються шляхом самостійного вибору наукового керівника та участі у формуванні теми дослідження. Тема дослідження може бути сформульована з урахуванням наявних здобутків здобувача, що було підтверджено в ході фокус-групи з науковими керівниками. Здобувачі долучаються до участі у виконанні держбюджетної та госпдоговірної тематики, пов'язаної з напрямом їх досліджень, що відображено у звітах виконання ІНП, наданих на запит ЕГ. Проведенню досліджень сприяють обов'язкові ОК, передбачені в ОНП, зокрема теоретичний базис досліджень закладений в ОК2 «Філософія науки», ОК3 «Методологія і організація наукових досліджень»; сучасний аналітичний інструментарій в ОК4 «Математичні методи та моделі у наукових дослідженнях», ОК7 «Соціальна економіка та політика», ОК8 «Креативна економіка». Наукові інтереси здобувачів реалізуються через вибір ними вибіркових ОК, які їх посилюють підготовку в напрямку проведення досліджень за темою дисертації. Інформація була підтверджена в ході фокус-груп з науковими керівниками та зі здобувачами. Результати опитування здобувачів ОНП «Економіка» у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показали, що 77,8% опитаних повністю згодні з тим, що навчання допомогло формулювати завдання для наукового пошуку та успішно вирішувати їх, здобути необхідні загальні і наукові компетентності та актуальні професійні навички, необхідні у виконанні дисертаційного дослідження. 22,2% опитаних швидше згодні з такими твердженнями.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Аналіз відомостей, наданих на запит ЕГ показав, що теми дисертацій здобувачів пов'язані з напрямом наукових досліджень керівників, що підтверджується наявністю відповідних публікацій. Крім того, здобувачі мають право на самостійний вибір наукового керівника, що також підкреслює відповідність їх наукових інтересів дослідженням керівників. Інформація була підтверджена здобувачами на відповідній зустрічі. Теми дисертації напряму наукових досліджень керівників додатково оцінюються в процедурі затвердження теми дисертації здобувача, зокрема, на етапах її обговорення на кафедрі та на комісії, до складу якої входять провідні науковці відповідного наукового напряму і керівник відділу аспірантури і докторантури. Ця інформація була підтверджена в ході зустрічі з науковими керівниками. Здобувачі долучаються до спільних досліджень з науковими керівниками, зокрема, в

рамках виконання держбюджетної та госпдоговірної тематики, що відображено в звітах виконання ІНП, було підтверджено в ході фокус-групи з науковими керівниками. Опитування здобувачів ОНП «Економіка» у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показало, що 66,7% опитаних повністю згодні з тим, що тема дисертації знаходиться в межах наукових інтересів наукового керівника; 22,2% швидше згодні з таким твердженням, а 11,1% задекларували незгоду з цим твердженням.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Для проведення досліджень здобувачів університет надає необхідну інформаційну підтримку, яка реалізується шляхом доступу до НБД Scopus та WoS, використання ресурсів інформаційних центрів ЄС та Світового банку, розміщених в бібліотеці ХНЕУ, які надають доступ до відповідних баз даних, доступу до авторефератів та текстів дисертації, захищених у спеціалізованих вчених радах ХНЕУ. Інформація була підтверджена в ході огляду матеріально-технічної бази університету. Здобувачі мають можливість здійснювати апробацію власних досліджень, зокрема, шляхом їх презентації на наукових конференціях. План таких заходів ХНЕУ на поточний рік представлений на веб-сторінці університету <http://surl.li/sxyqd>. В ході фокус-групи з науковими керівниками встановлено, що здобувачі також залучаються до участі в конференціях інших ЗВО, у тому числі за кордоном. Також ХНЕУ є видавцем наукового журналу «Економіка розвитку», включеного до НДБ Scopus. публікації здобувачів у ньому є безкоштовними, що було підтверджено на зустрічах з науковими керівниками, адміністративним персоналом. В ході опитування, проведеного у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» встановлено, що 77,8% опитаних підтвердили факти, що вони мали можливість обговорення та оприлюднення отриманих наукових результатів шляхом участі у конференціях та семінарах, що проводяться в університеті та за кордоном, участі у спільних дослідницьких проєктах та науково-дослідних темах. 22,2% швидше згодні з такими твердженнями.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

В ХНЕУ наявні можливості та є практика залучення здобувачів ОНП «Економіка» до міжнародних заходів, які проходять за кордоном. В чинній «Стратегії інтернаціоналізації ХНЕУ» <http://surl.li/bgprro> визначено, що «одним із пріоритетних напрямів міжнародного співробітництва університету є участь у міжнародних проєктах, що надає можливість укріплювати міжнародні зв'язки університету, знаходити нових партнерів та проводити дослідження, що фінансуються міжнародними інституціями...». Вкладка «Інтернаціоналізація» офіційної веб-сторінки ХНЕУ містить інформацію про наявні міжнародні програми, до яких залучений ЗВО. Це сприяє залученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти, зокрема, через програми академічної мобільності. Право здобувачів на міжнародну академічну мобільність та організаційні засади його реалізації визначені в «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНЕУ» <http://surl.li/aesav>. Здобувачі долучаються до участі в міжнародних наукових заходах з презентацією досліджень. Звіти здобувачів у ІНП демонструють їх залучення до участі в міжнародних наукових заходах з презентацією досліджень. Такими заходами є: 43 Міжнародна науково-практична конференція «Technology and science» (м. Вроцлав, Польща, 2022 р.); I Міжнародна науково-практична конференція «Innovations and prospects in modern science» (м. Стокгольм, Швеція, 2023 р.); VII Міжнародна науково-практична конференція «European scientific congress» (м. Мадрид, Іспанія, 2023 р.); XII Міжнародна науково-практична конференція «Science and technology: problems, prospects and innovations» (м. Осака, Японія, 2023 р.); V Міжнародна науково-практична конференція «Topical aspects of modern scientific research» (м. Токіо, Японія, 2024 р.). В ході фокус-групи зі здобувачами встановлено, що здобувачка 4 курсу у 2022 р. взяла участь у заході International Week 11, Focus on Ukraine програми Erasmus+ Key Action 1 в м. Тімішоара, Румунія, де проводила заняття іноземною мовою в обсязі 8 годин. Разом з тим практично відсутні публікації у фахових закордонних виданнях, у тому числі у співавторстві з науковими керівниками. За результатами зустрічі з науковими керівниками та допоміжними структурними підрозділами з'ясовано, що здобувачі мають можливість безкоштовного друку статей в журналі «Економіка розвитку» (видавець ХНЕУ), який у 2024 році включений до НБД Scopus. Результати опитування здобувачів у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показали, що 77,8% респондентів повністю підтвердили, що мали можливість залучення до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема завдяки виступів на міжнародних конференціях, публікаціям, участі у спільних дослідницьких проєктах, а 22,8% швидше згодні з цим твердженням.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Здобувачі долучаються до спільних досліджень з науковими керівниками, зокрема, в рамках виконання держбюджетної та госпдоговірної тематики, що відображено в звітах виконання здобувачами ІНП, довідках про впровадження результатів досліджень здобувачів в рамках госпдоговірної тематики, наданих на запит ЕГ. Здобувачі

мають спільні публікації з науковими керівниками, що також відображено в звітах виконання ІНП. Інформація про спільні дослідження була підтверджена в ході фокус-групи з науковими керівниками. Опитування здобувачів ОНП «Економіка» у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показало, що 66,7% опитаних повністю згодні з тим, що тема дисертації знаходиться в межах наукових інтересів наукового керівника; 22,2% швидше згодні з таким твердженням, а 11,1% задекларували незгоду з цим твердженням.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Публічне висвітлення нормативного забезпечення академічної доброчесності представлено на веб-сторінці ХНЕУ в розділі «Документи університету» вкладки «Університет» <http://surl.li/tfqq>, розділі «Академічна доброчесність» вкладки «Якість освіти» <http://surl.li/bgolc>. Для здобувачів 1 курсу впродовж першого місяця навчання проводиться Тренінг «Інтеграція вступників до освітньо-наукового простору ХНЕУ ім. С. Кузнеця», де в рамках теми 2 «Порядок підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в аспірантурі університету» розглядаються питання академічної доброчесності <http://surl.li/syknv>. Здобувачі фіксують обізнаність з принципами академічної доброчесності та необхідністю їх дотримання в освітній та науковій діяльності підписом декларації про академічну доброчесність. Університет щорічно розробляє план заходів щодо розвитку академічної доброчесності <http://surl.li/ljzjd>. Відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку проводиться Тренінг з академічної доброчесності <http://surl.li/bjues>. В університеті діє комісія з академічної доброчесності, яка щорічно затверджується наказом ректора. Метою її діяльності є дотримання членами університетської спільноти норм Кодексу академічної доброчесності <http://surl.li/bgmxx>. В «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНЕУ», п. 16.7 <http://surl.li/seqvd> визначена відповідальність здобувачів за порушення академічної доброчесності. Цим же документом регламентується зміна наукового керівника у випадку порушення ним академічної доброчесності, п. 4.20. Всі кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на унікальність з використанням інтернет-сервісу StrikePlagiarism.com. Університет має право скасувати рішення РСВР, яка була утворена в Університеті, про присудження ступеня доктора філософії, у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації незалежно від строку, що минув після присудження РСВР ступеня доктора філософії. В ході зустрічі зі здобувачами встановлено, що в ХНЕУ періодично проводяться заходи щодо популяризації академічної доброчесності. Здобувачі обізнані щодо мінімально допустимого рівня унікальності в дисертаційних роботах (85%) і щодо недопустимості академічного плагіату в них. Також здобувачі констатували, що їм невідомі випадки порушення академічної доброчесності в ХНЕУ. Результати опитування здобувачів у 2023/24 навчальному році за програмою «Задоволеність якістю освітньо-наукової програми» показали, що 77,8% респондентів повністю підтвердили, що вони ознайомлені з політикою ХНЕУ щодо академічної доброчесності та заходами з її популяризації, з відповідальністю за її порушення, вважають неприпустимим порушення академічної доброчесності у будь-якому вигляді. 22,2% опитаних швидше згодні з такими твердженнями.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

1. Наявність в ХНЕУ фахового видання «Економіка розвитку», включеного до НБД Scopus, в якому здобувачі можуть публікувати результати своїх досліджень на безоплатній основі. 2. Залучення здобувачів до участі в програмі Erasmus+ Key Action 1 3. Залучення здобувачів до спільних досліджень з науковими керівниками через виконання госпдогвірної тематики

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Епізодична публікація здобувачами результатів досліджень у закордонних фахових виданнях Рекомендація. З нового навчального року науковим керівниками запланувати в ІНП здобувачів публікацію результатів досліджень у закордонних фахових виданнях

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Освітня діяльність за критерієм 10 відповідає умовам його підкритеріїв. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів, тематика їх досліджень пов'язана з дослідженнями їх наукових керівників. Має місце співпраця з керівниками в проведенні спільних досліджень, зокрема, через виконання госпдоговірної тематики. Здобувачі залучаються до світового наукового співтовариства шляхом участі у міжнародних конференціях за кордоном. ХНЕУ надає можливість публікації на безоплатній основі результатів досліджень у журналі, який проіндексований у НБД Scopus. ЗВО послідовно дотримується політики дотримання академічної доброчесності. Виявлений за підкритерієм 10.4 недолік не є суттєвим і не впливає на загальну оцінку організації освітнього процесу за ОНП за цим критерієм.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Григорук Павло Михайлович

Члени експертної групи

Зінчук Тетяна Олексіївна

Шкабара Юлія Володимирівна